

Hava kuvvetleri ve Bütçemiz

Bugün için hükümeti en fazla meşgul eden mesele bütçedir.

İsmet paşanın en büyük kaygusu, maliye politikasının temeli «denk bütçe» dir. Başvekil, bunu, hemen her nutkunda tekrar eder. Bunda da haklıdır: Eğer Türkiye Cumhuriyeti, çok kıskandığı mali istiklâlini - Lozan konferansı nihayetlerinde ileri sürülen kötü kehanetlere karşı - müdafaa edebilmiş ise, hattâ, dünyayı saran buhran ortasında paraca ve maliyece gıpta edilecek bir sağlamlık gösterebiliyorsa bunun tek sebebi, bütçesinin daima mütevazın olmasıdır.

Yeni hükümetin karşılaştığı zorluklar, siyasi bünyemizin resanetine esas olan bu tevazünü, mutlak ve hakiki şekilde temin etmek arzusundan ileri geliyor.

Bütçeyi denk tutmak için akla gelen en uslu tedbir, tasarruftur.

Devletin varidatı, elimizde olmayan türlü türlü sebeplerle azaldığı bir devirde, (bu sene varidatımız tahminden yedi buçuk milyon lira aşağı zühur etti) varidatı arttırmak müşkil olunca, masrafları miyarlara varan zengin milletlerin başvurdıkları «masrafı kısma» tedbiri, en tabii çare gibi görünür.

Hiç şüphe yok ki tasarruf, tulacak en makul yoldur. Fakat Türkiye gibi, her köşesi ve her işi yapılmaya muhtaç bir memlekette, 173 milyon masrafın neresinden kısmalı?

Bu 173 milyon lira, memleketin her türlü terakki ve umran emelleri feda edilerek varılmış bir haddir. Böyle bir bütçe ile, Cumhuriyet hükümeti esasen yol yapmak, köprü kurmak, hastane inşa etmek, müstevli hastalıklarla uğraşmak, mektep açmak, ziraati yoluna koymak gibi vazifelerinden vazgeçmiş bulunuyordu. Bu para ile ancak devlet makinesinin işlemesi temin edilebilir. Bu rakkamdan da aşağı inmek, devlet cihazının muattal kalması demektir. Düşünmelidir ki, azamî tasarruf siyasetile, üç senede, bütçemiz 187 milyon liradan 173 milyona indi!

Sonra, memlekette iş ve kazanç hayatını genişletmek için yeni bir iktisat siyasetine başlayan hükümetin, sanayi programına para ayırması zarurî idi. Bunun içindir ki yeni bazı varidat bulmak mecburiyeti hasıl oldu.

[Devamı ikinci sahifede]

Necmeddin Sadık

Gayri mübadiller

Tevziat % 30 olacak, takdiri kıymet komisyonu muvakkaten İstanbula gelecek

Gayrimübadiller yakında yeniden bono tevzi edileceği yazılmıştı. Tevziat nisbeti yüzde otuz olacaktır. Gayrimübadiller cemiyeti namına Ankara'ya gitmiş olan heyet bu işle meşgul olmaktadır. Tevziat münasebetile takdiri kıymet komisyonu muvakkaten İstanbula gelecektir.

Tevziatın bayramdan evvel başlaması için çalışılıyor.

Numan Rifat bey

İtalya ile aktedilecek ticaret muahedesi müzakeresi için Roma'ya gitmiş olan hariciye vekâleti umumî kâtibi Numan Rifat bey dün sabahki ekspresle İstanbul'a gelmiştir.

Boluda zelzele

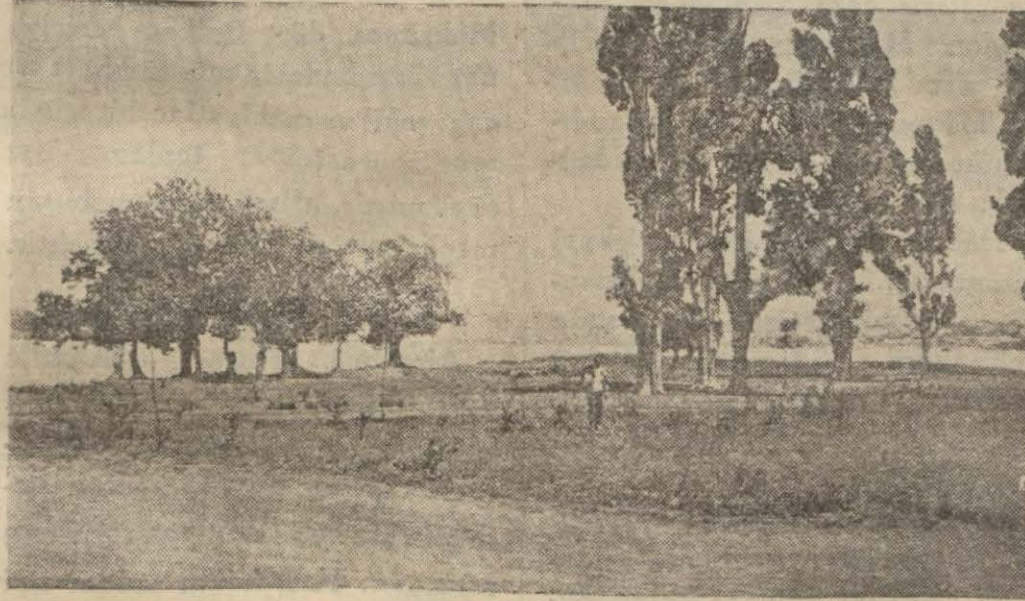
Bolu 10 (Hususi) — Dün gece saat dört sıralarında biri hafif, diğeri şiddetlice olmak üzere iki zelzele olmuştur. Hasarat yoktur.

Temyiz mahkemesi âzalığı

Ankara 12 (A.A.) — Münhal temyiz mahkemesi âzalığına mahkeme umumî heyetince intihap olunan İstanbul birinci ceza reisi Vasıf bey tayin edilmiştir.

Adalardan sonra..

Anadolu kıyılarını güzelleştirme cemiyeti namile bir cemiyet kuruluyor

Anadolu kıyılarının güzel noktalarından Fenerbahçe

Adaları güzelleştirmek için çalışmak maksadile bir cemiyetin teşekkülü, şehrin diğer semtlerinde de bir çok kimseleri harekete getirmiştir. Belediye bütçesile bütün şehrin imarına imkân olmadığını takdir eden bazı zevat ta birleşerek «Anadolu kıyılarını güzelleştirme cemiyeti» namile bir cemiyet teşkiline karar vermişlerdir.

Yunanistanla aramızda askerî müzakereler oluyormuş

Yunan gazetelerine göre iki dost memleketin askerî teşkilâtı arasındaki ahenk kararlaştırılmış

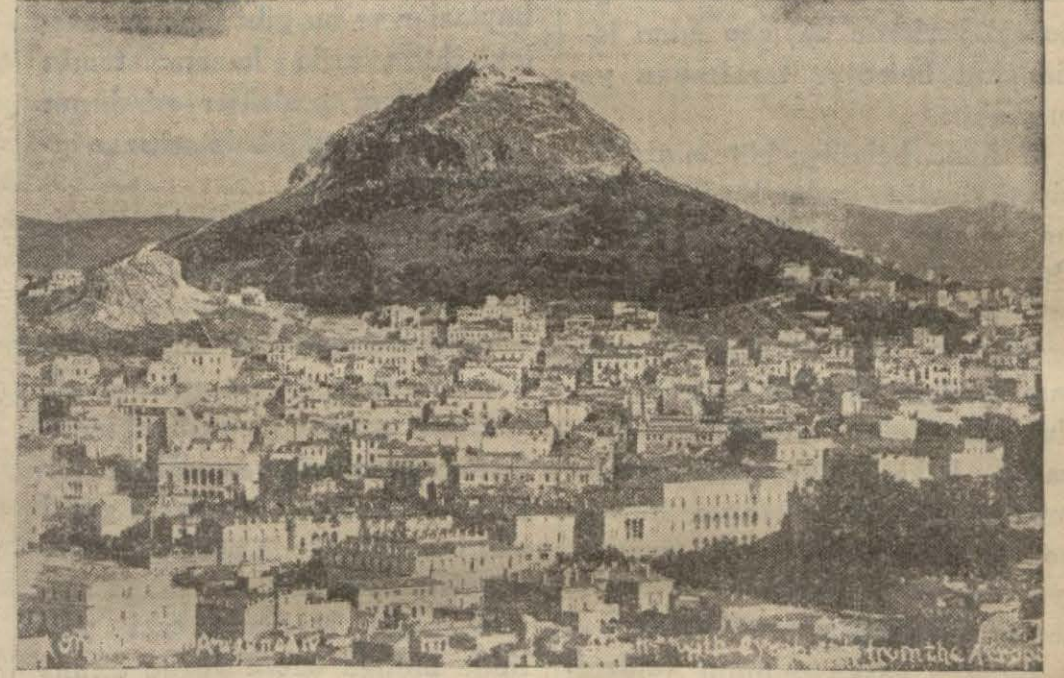
Atınada çıkan Elephteros Anthropos, Selânikte çıkan Le progres ve La volonté gazeteleri şu haberi neşrediyorlar:

«Hükümetimiz çizdiği haricî siyaset yolunu takibe devam ediyor. Bu siyaset şimdiye kadar iptida Türk - Yunan, sonra Balkan misakının imzası neticesini vermiştir. Hükümetimiz şimdi de bu politikanın tamamen tahakkuku için Ankara ve Atınada imzalanan muahedelerin ruhu dahilinde çalışmaktadır.

Bu cümleden olarak bir kaç gün evvel Türk büyük erkânı harbiye reisinin mütenekkiren Ankaradan Atınaya geldiğini kaydedebiliriz.

Türk erkânı harbiye reisi askerî ricalimizle uzun mülâkatlarda bulunmuştur. Bu mülâkatlar esnasında iki dost memleketin askerî teşkilâtı arasındaki ahenk kararlaştırılmıştır.

İki erkânı harbiyenin bu suretle mesailerini teşrik etmeleri

Akropoldan Atınaya bir bakış

Ankarada İsmet paşa ile M. Çaldaris arasında kararlaştırılan siyasi mahiyette anlaşmaların mabadidir. Bu teşriki mesai, iki hükümet arasındaki samimî elbirliğile çalışmayı teyit ettikten başka müşterek askerî siyaseti de tayin ediyor. Müşterek askerî siyasetin tekâmülü istikbalde, yakın şarkta bir Türk - Yunan sulhperverane hareketinin

esasını teşkil edecektir.

Aldığımız haberlere göre Türkiye ile Yunanistan arasındaki askerî mahiyette anlaşmaların ikinci merhalesi Ankarada olacaktır. Ağlebi ihtimal harbiye nazırımız M. Kondilis, Gazi Mustafa Kemal Hz. nin daveti üzerine Ankaraya gidecektir.

Gene aldığımız haberlere göre Türkiye ile Yunanistan arasındaki bu askerî müzakereler ileride, Balkan misakını imza eden diğer Balkan hükümetlerine de teşmil edilecektir. Tamamen sulhperverane mahiyette olan misakın ruhu, bütçelerdeki ağır askerî masrafları indirmek için daha sıkı bir surette askerî teşriki mesaiyi hedef tumaktadır.»

(Akşam — Yunan gazetelerinin verdikleri haberi yukarıya aynen naklettik. Her halde, Büyük erkânı harbiye reisimiz Müşir paşa hazretlerinin uzun zamandanberi memleketimiz hudutları haricinde seyahat etmediklerini biliyoruz. Şu halde, eğer Yunan gazetelerinin verdikleri haber doğru ise, Yunanistana giden Türk erkânı harbinin, umum erkânı harbiye reisi olmadığı muhakkaktır. Başka bir zat olması muhtemeldir.)

Edirne'de iki fabrika yapılacak

Ankara 11 — Edirne'de bir ham şeker, bir de şayak fabrikası yapılmak üzere tertibat alınmaktadır.

YEDİGÜN ÇIKTI!

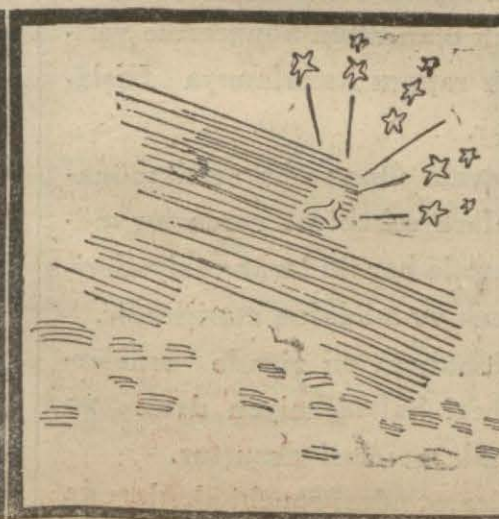
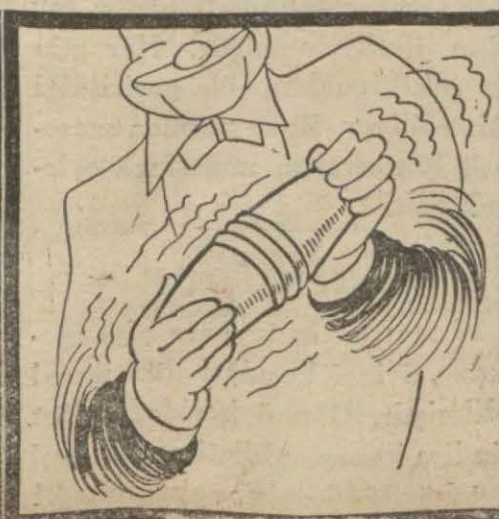
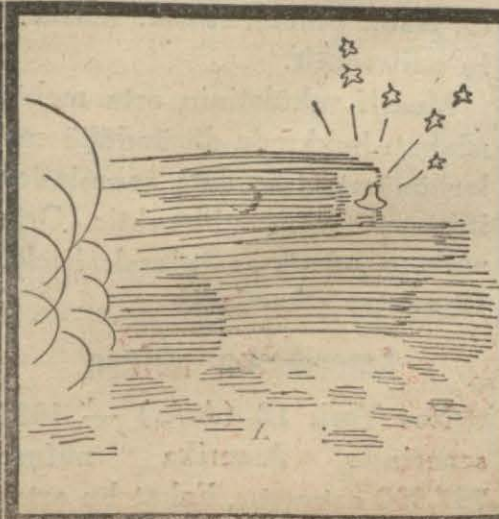
Bugün siz de herkes gibi bir Yedigün Mecmuası alınız. Sizi günlerce alâkadar edecektir.

Bir tayyare filomuz Atınaya gidiyor

Yunan cumhuriyetinin onuncu yıl dönümü şenliklerinde bulunacak

Atina 12 (Hususi) — Yunan, hükümeti, Yunan cumhuriyetinin onuncu yıldönümünün parlak bir surette tesidi için büyük hazırlıklarda bulunmaktadır. Yunan cumhuriyetinin onuncu yıldönümü 25 marta tesadüf eden Yunan istiklâli bayramile birlikte tesit edilecektir.

Dün Atınadaki Türk sefareti, Yunan cumhuriyetinin onuncu yıldönümü şenliklerine iştirak için bir Türk tayyare filosunun 22 martta Atina civarındaki Tatoi tayyare meydanına muvasalat edeceğini Yunan hükümetine tebliğ etmiştir. Türk tayyarecileri parlak bir surette karşılacaklardır.

Şehir meclisinde mühim iki müzakere

Tramvay şirketinin kasa-
sında biriken paralar
geri isteniyor

Şehir meclisinin bugünkü içti-
maında iki mühim mesele etrafında
müzakere cereyan etmiştir. Mec-
lis riyasetine Cevdet Kerim, Man-
yasizade Feridun, Ali Rıza, Necip
beylerin imzasını taşıyan bir tak-
rir verilmiştir. Bu takrirden hülâ-
satan deniliyor ki:

«Mevcut hatların arttırılması
için tramvay bilet ücretlerine
zammedilmisti. Yeni hatların ge-
ceceği yerlerde de icap eden ist-
timlâkât belediye tarafından ya-
pılacaktı.

Halbuki belediye bütçesinin va-
ziyeti şimdiye kadar bu istimlâkâ-
tın yapılmasına mâni olmuştur.
Bu gidişle bu istimlâkât ta uzun
müddet yapılamıyacaktır.

Halbuki bilet ücretlerinin zam-
ları da şirket kasasında birikmiş
duruyor. Nafia vekâletinin bu
zamlar hakkında teşebbüsatta bu-
lunduğunu haber alıyoruz. Beledi-
ye riyaseti makamının da ayrıca
teşebbüsatta bulunarak meclisi
tenvir etmesini rica ediyoruz.»

Bundan başka zammın kaldırıl-
ması da istenmektedir. Vali ve
belediye reisi Muhiddin bey bu
takrire cevap verecektir.

Bundan sonra belediye riyaseti
makamının bir müzekkeresi okun-
du.

Bu müzakerede maarif vekâ-
letinin İstanbul vilâyetine gön-
derdiği bir tahrirattan bahsedili-
yor. Vekâlet bu tahriratında has-
taneler tahsisatının kısılmaması-
nı ve bütçeye yüz bin lira ilâve
edilmesini temenni ediyordu.

Belediye riyaseti bu tezkere
üzerine bütçe yapılarak müzake-
re edilmek üzere şehir meclisine
tevdî edildiği için riyasetçe bu te-
menni hakkında hiç bir şey yapı-
lamıyacağını bildiriyordu. Bunun
üzerine âza takririn bütçe encü-
menine havale edilmesini teklif
ettikleri sırada Cevdet Kerim bey
söz alarak dedi ki:

«Bütçemizin hali malumdur.
Makamın bu müracaatını bütçe
encümenine havale etmekten bir
şey çıkmaz. Yeni bir pavyon in-
şa etmek belediye bütçesile ka-
bil değildir. 100 bin lira ile yeni
bir pavyon inşası hem şehrin sıh-
hat işleri için elzem, hem de şeh-
rimize şeref veren üniversitenin
tıp fakültesi için faydalı olacaktır.

Buna da çare olarak şunu arz-
edeyim: Matbuatımızın ileri sürdü-
ğü bir teklif vardır ki o da se-
nelerdenberi telefon şirketinde
halktan alınan fazla ücretlerin
böyle bir pavyona tahsis edilme-
sidir. Zannediyorum ki heyete ali-
yeniz de bu kanaattedir. Bunun
için bir büro tesis edelim. Muhte-
rem matbuatımızın müzahere-
tinden de istifade edelim. Herkes
bu büroya müracaatla bu para-
yı bu hayırlı işe tahsis edeceğini
taahhüt eder.»

«Akşam» in müdafaası ettiği te-
zin aynı olan Cevdet Kerim bey-
nin bu mütalâası heyeti umumi-
ye tasvip edildi.

Muallim mektebi mezunları

Ankara 13 (Hususi) — Maarif
vekâletinin bir kararına göre mu-
allim mektepleri mezunları askerî
ve memuriyete taallük eden işler-
de lise mezunu addedilecekler, fak-
at hukuka girmek hususunda bu
karardan istifade edemeyecekler-
dir.

Bu Sabahki Telgraflar

Kazanç vergisi lâiyhası Kimler fazla vergi verecek, vergiden muaf tutulanlar

Ankara 12 — Kazanç vergisin-
de yapılan tadilat lâiyhası meclis
encümeninde tetkik ediliyor.

Yüzde kırk beş nisbetinde mü-
kellefiyete tâbi olan dışçiler, dava
vekilleri, mimarlar, kimyagerler,
baytarlar ve bu gibi ilmi ve mes-
leki ihtisaslarla kazanç temin
eden serbes meslekler erbabının
mükellefiyetleri yüzde seksene çı-
karılmıştır.

Gene 34 üncü maddenin (F) fık-
rası mucibince vergileri yüzde alt-
mış olan doktorlar, avukatlar, mü-
hendisler, müşavirler, mütehas-
sıslar, altın ve zikymet mücevherat
satanlar, antikacılar yedinci mad-
de haricinde kalan sarrafların ver-
gisi işgal ettikleri binaların gayri
safi iradının yüzde yüzü nisbetin-
de çıkarılmıştır.

Eczacılar, lâiyhanın eski şek-
linde olduğu üzere yüzde altmış

vergiye tâbi tutulmaktadırlar.

Bar ve umumhanelerin vergisi
yüzde yüzden, yüzde yüz otuza çı-
karılmıştır.

Hizmet erbabının vergileri lâ-
iyhanın eski şeklinde yüzde beş
iken yeni tadilatla iki tasnife tâbi
tutulmaktadır.

Umumî ve mülhak bütçelerle
idare edilen müessese ve daireler-
de yapılan tediyatta:

Yüz liraya kadar yüzde beş, yüz
bir liradan iki yüz liraya kadar
yüzde altı, 200 den 300 e kadar
yüzde 7, 300 den 400 e kadar yüz-
de 8, 400 den yukarı için de yüz-
de 9 alınacaktır.

Bu daire ve müesseseler hari-
cinde kalan diğer hakiki ve hük-
mî şahıslar nezdinde çalışanlara
yapılacak tediyatta 100 liraya ka-
dar yüzde 7, 100 liradan yukarı

için yüzde 9 olmak üzere kazanç
vergisi kesilecektir.

Muafiyetler

Muhtelif cihetlerden para alan-
lardan, kazançları yekûnu 75 lira-
yı geçmeyenlerin istihkaklarından
yalnız 20 lirası vergiden muaf tu-
tulacaktır.

Umumî, mülhak ve hususî büt-
çelerle idare edilen müesseseler-
den tekaüt maaşı alanların, gerek
bu daire ve müesseselerde, gerek
bunlar haricinde kalan bilûmum
hakiki ve hükmi şahıslar nezdin-
de çalışanların tekaüt istihkakla-
rile diğer istihkakları muafiyet
hükümünün tatbikinde ayrı ayrı
nazarı itibara alınacaktır. İkrami-
ye, huzur hakları, temettü ve em-
sali gibi mukannen olmıyan istih-
kaklar yekûnu üzerinden ver-
gi hesap olunacaktır.

Inkılâp enstitüsü İstanbulda yeni bir bina inşa edilecek

İstanbulda bir inkılâp enstitü-
sü binası yaptırılacaktır. Bina ge-
ne İstanbul tarafında, fakat üni-
versiteden başka bir yerde ola-
caktır. Yanan adliye binası civa-
rında, denize nazır bir arsada in-
şası muhtemeldir.

Yeni binada beş bin kişi alabi-
lecek bir salon bulunacak, bu sal-
on icabında camlı bölmelerle kü-
çültülebilecektir.

Yusuf Kemal bey dün ikinci dersini verdi

Eski adliye vekili Yusuf Kemal
bey dün inkılâp kürsüsünde der-
sine devam etmiştir.

Yusuf Kemal bey, malî ve ik-
tisadî kapitülasyondan bahsederek
garbe ilk kapitülasyonun 1060
senesinde Bizans imparatoru ta-
rafından verilmiş olduğunu ve bu-
nun Osmanlılarda âdet olduğunu
söylemiş, kapitülasyonlar etrafın-
da bir çok izahat verip Osmanlı
imparatorluğunun çektiği sıkıntı-
ları anlattıktan sonra:

«— Zamanlar geçti ve Osmanlı
imparatorluğu öldü. Fakat millet
sağdır ve başa Türk çocuğu geç-
miştir. Yaşasın Türkiye.» demiş-
tir.

Tütüncüler

Ankara kongresi için hazırlık yapıyor

Samsun 12 (A.A.) — Bugün ti-
caret odasında tütün alıcı ve eki-
cileri toplanarak Ankarada topla-
nacak olan tütün kongresine veri-
lecek raporu hazırlamaya başla-
mıştır.

Devam eden ve hararetle münaka-
şalara sebebiyet veren bu mü-
zakerede her iki taraf vaziyetleri-
ni izah ve müdafaası etmişlerdir.

Münakaşa en ziyade seneler-
denberi halledilmeyen denk ve
hevenk meselesi olmuştur.

Ticaret odası ecnebi alıcıları da
yarın dinliyecektir.

Stavisky rezaleti

Yeni bir takım tevkifler yapılması bekleniyor

Paris 12 (Hususi) — Stavisky
meselesi etrafındaki tahkikat gün
geçtikçe ilerliyor. Son günler
zarfında Stavisky tarafından ver-
ilmiş yüzlerce çekin dip koçanı
daha bulunmuştur. Bu çeklerle
para alanlar hakkında tahkikat
yapılmaktadır.

Tahkikat esnasında bir çok
evrak ta ele geçirilmiştir. Bu ara-
da Paris ceza mahkemesi âza-
sından M. Cazenettein garip
bir resmi bulunmuştur. Bu resim-
de hâkim, Staviski ve dolandı-
rıcının adamlarından birile kol-
kola görünmektedir.

Hâkim, kendisinin Staviskyyi
tanımadığı, eski dostu Dubarry-
nin bir ziyafetinde bu resmin
çekildiğini söylemiştir. Fakat
kolkola vaziyette garip görün-
düğünden tahkikat yapılmasına
başlanmıştır.

Parlamento tahkik omisyonu
6 şubat hadisesi hakkında tahki-
kata devam ediyor. Resmî ev-
rak o akşamki hadisede nüma-
yişçilerden 17, zabıta memurla-
rından 1 kişi öldüğünü göster-
miştir. Yaralıları nümayişçiler-
den 627, polis memurlarından
1664 dir.

Bu rakkamlar nümayişçilerde
silâh bulunmadığını gösterdiğin-
den mesele çok ehemmiyet kes-
betmiştir. Gazeteler, silâhsız nü-
mayişçilere ateş emri verenler
hakkında çok şiddetli neşriyatta
bulunuyorlar.

M. Prince tahkikatı henüz bir
adım ilerliyememiştir. Her gün
bir çok ipuçları ele geçirildiği
ilân ediliyor. Buna rağmen mese-
le bütün esrarını muhafaza eyle-
mektedir.

Talihliler

16 ıncı tertip tayyare piyango-
sunun 5 inci keşidesi dün ikmal
edilmiştir. Çünkü keşidede dört
bin lira kazanan biletin onda beşi
Ortaköyde Menekşe sokağında 21
numarada Rifat Sami beydedir.
Bu zat 2 bin lira alacaktır.

Balkan misakı

Yunan meclisi misakı müzakereye başlıyor

Atina 13 (Demokratiya) — Bal-
kan misakının tastiki lâiyhası, bu-
gün hariciye nazırının esbabı mu-
cibesile beraber mebusan riyase-
tine tevdi edilmiştir. Hükümetin
kararı mucibince hariciye encü-
meni dün akşam toplanmış, hari-
ciye nazırının izahatını dinlemiştir.
Hariciye nazırı misaktan baş-
ka mevcut protokolu encümene
teviden istinkâf eylemiştir. M.
Maksimov, dört Balkan hariciye
nazırının badema mikasın haiz ola-
cağı şekil ve mahiyeti tesbit için iki
sene sonra tekrar toplanacağını
söylemiştir. Misak yarın mebusan
meclisinde müzakere edilecektir.

Alpullu şeker fabrikası

Alpullu 13 (Hususi) — Alpullu
şeker fabrikası 232 gün hiç tatil
etmiyerek geceli gündüzlü çalış-
masile üç yüz bin ton pancar işle-
miştir. Bu suretle dünya rekorunu
kırmıştır. Fabrikanın umum işçi
ve memurları bu rakkam karşısın-
da pek haklı olarak sevinç ve ifti-
har duymaktadırlar.

İlk tedrisat

Fırka grubu bugün müzakerede bulunacak

Ankara 13 (Hususi) — Bugün
toplanacak olan fırka grupunda
ilk tedrisat işi görüşülecektir. İlk
mektepe muallimlerinin maaşları-
nın muntazam verilmesi hususun-
da tesbit olunan esaslar müzake-
re edilecektir.

Maarif vekâletinin orta mektep
ıslahatı hakkında düşündüğü esas-
lar önümüzdeki ders senesinden
itibaren tatbik edilecektir. Orta
mektepe adedi azaltılarak liseler
12 seneye çıkarılacaktır.

Amerikanın nüfusu

Nev York 12 (A.A.) — 1933
senesinde Amerika nüfusu
797,000 artmıştır. Fakat bu artış,
geçen senelere nisbetle azdır.

Hava kuvvetleri ve Bütçemiz

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Türkiyenin tasarruf siyaseti
sulh politikası neticesidir ki, bü-
tün devletler harp masraflarını
tezyit ederken, biz, beynelmilel
sulh vaatlerine, terki teslihat pro-
jelerine inanarak, millî müdafa-
faa kara kuvvetleri bütçesini, üç
senede 44 milyondan 32 milyo-
na indirdik. O kadar muhtaç
olduğumuz hava kuvvetleri mas-
rafı da 1931 de üç buçuk mil-
yon lira gibi, esasen çok az bir
yekûn tutarken, bunu da dokuz
yüz otuz dört bin liraya tenzil
ettik..

Fakat, kendimiz sulh için ne
kadar gayret sarfedersek edelim,
dünyanın gittikçe karıştığı, terki
teslihat ümitlerinin suya düştüğü,
her devletin hava ve deniz kuv-
vetlerine yeniden milyarlar sar-
fetmeye hazırlandığı bir devir-
de, asrın en yeni harp vasıtası
olan hava kuvvetlerine, sırf mü-
dafa silâhı olarak daha fazla
ehemmiyet vermek mecburiyetin-
de kalmıyacak mıyız?

Bizim 934 bin liralık bütçemize
mukabil, bazı devletlerin tayyare-
ye tahsis ettikleri paralara baka-
lım:

Fransa 165 milyon lira; İtalya
100 milyon, İngiltere 190 milyon
lira!... Bu devletlerin yalnız hava
kuvvetleri bütçeleri, bizim bütün
bütçemiz kadardır. Yalnız Avru-
pa devletlerinden bahsettik. Ame-
rika, hava filosuna senevi 218 mil-
yon lira tahsis ediyor!

Her halde, vatan müdafaasını
her şeyden üstün tutan Türk mil-
letini, istikbal için ciddi surette
düşündürecek bir mesele karşı-
sındayız.

Necmeddin Sadık

Roma mülâkâtı

Macar başvekili Romaya hareket etti

Budapeşte 12 (A.A.) — Başve-
kil M. Gömbös refakatinde İtal-
yanın Budapeşte orta elçisi prens
Colunda, sefaret müsteşarı Aport
ve matbuat şefi M. Antal olduğu
halde dün saa 13,40 da Romaya
hareket etmiştir.

İkinci umumî müfettişlik

Ankara 13 (Hususi) — İkinci
umumî müfettişlik teşkilât kanu-
nu henüz meclistedir. Salâhiyet-
tar zevat müfettişliğe kimin tayin
edileceği henüz tesbit edilmedi-
ğini söylüyorlar.

Halit beyin istifa ettiği doğru değil

Ankara 12 — İdman cemiyetleri
ittifakı riyaseti neşrettiği bir teb-
liğde ikinci reis Halit beyin istifa
ettiğine dair çıkan haberleri tek-
zip etmektedir.

Ankarada elektrik fiati indirildi

Ankara 12 — Nafia vekâleti
tarife komisyonunun raporunu
tetkikten sonra bugünkü hayat
pahalılığı vaziyetini göz önünde
tutarak Ankara elektrik kilovati
fiatinin 27 kuruş on paradan 26 ku-
ruş on paraya indirmiştir.

İrtihal

Bilecik mebusu Salih beyin
valdesi uzun zamandan beri
müptelâ olduğu hastahktan kur-
tulamayıp Şişli Sıhhat yurdunda
vefat etmiştir. Cenazesi bugün
saat ikide teşvikiye camiinden
kaldırılarak makberi mahsusuna
defnedilecektir.

Salih beye ve ailesine beyan
taziyet ederiz.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Köy günü

Köyle şehir arasındaki - ayrılık demiyelim - uzaklık mutlak. Şehir köyden, köy şehirden bihaber yaşar. Büyük fikir hareketleri şehirlerin sınırında biter. Gazete, kitap, mecmua, radyo, hep şehirler ve şehirli için. Memleketi idare eden - manen ve maddeten idare eden - münevverler ve siyasiler zümresi yalnız şehirden yetişir. Münevverlerimizin yazın gidip istirahat ettikleri en uzak «köy» Kadıköydür!

Gazetelerde «köy günleri» diye günler yapılacağını görünce sevindik. Fakat serlâvhayı geçip havadis okuyunca anladık ki «köy günleri» şehirde yapılacaktır...

Bu «gün» lerde konferanslar verilecektir. Meselâ: Bizde köy sağlığı, köy terbiyesi, köyün iktisadi ve içtimai ehemmiyeti, beynelmilel - hem de beynelmilel! - köy hıfzıssıhhası ve saire...

Konferansların mevzuu parlak değil mi? Fakat bu konferanslar köylerde verilmeyecek, İstanbul'da verilecek... Bunları köylüler dinlemeyecek, şehirli münevverler dinleyecek...

Köyün, şehirli edebiyatı ve şehirlerdeki köycülük nazariyatı yükseldiği hiç bir yerde görülmemiş şey değildir. Köy, kendi içinden terakki eder. Köye, hoca, mektep, doktor, gazete, kitap göndermeli. Gençler köylere kadar gidip, burada kendi aralarında verdikleri yahut verecekleri konferansları köylüye dinletmelidirler. Köycülük köye gitmekle kabildir; «köy günü» diye köylerde geçirilen günlere denir. Ötesi, zevahir için yapılmış süs ve edebiyattır...

Akşamcı

Tiftik satışı

Son günler zarfında piyasada bir durgunluk var

Piyasada tiftik fiyatları durgunluk geçirmektedir. Fiyatları 45 kuruş üzerinde durmuştur. Sovyetlerin piyasadaki tiftik alacağına dair olan haberler teyyüt etmemiştir, diğer taraftan İngiliz piyasasında bir talep yoktur.

Ankara Türkiye tiftik cemiyeti, tiftiklerimize karşı dahili piyasada sarfiyat sahası aramaktadır. Cemiyet bu münasebetle fabrikalarla temasta bulunmaktadır. Mensucat fabrikaları, tiftik kullanmak hususunda tecrübelerine devam etmektedir.

Mintaka ticaret odaları kongresi

İstanbul Ticaret müdüriyeti dahilindeki ticaret odaları 15 nisan, İstanbul ticaret odası salonunda toplanacaktır. Kongreye Edirne, Çorlu, Adapazarı, Zonguldak, İzmit ticaret odaları iştirak edecektir.

Yangına karşı sinemalarda lâzım gelen tedbir alındı

Sinemalarda yangın tehlikesine karşı yapılacak tadilat hakkında belediyenin hazırladığı talimatname bütün büyük sinemalar tarafından tatbik edildiği halde şehrin semtlerindeki bazı sinemalarda bu tadilat yapılamamıştı. Belediye bu sinemaların sahiplerini de tadilatı yapmağa mecbur etmiştir.

Belediye riyasetine gelen raporlar üzerinde İstanbul'da mevcut büyük, küçük, bütün sinemaların yangından koruma tedbirleri aldıkları ve sinemalarda hiç bir tehlike kalmadığı bildirilmiştir.

Ecnebi inşaat grubu

Bir ecnebi şermayedar grubunun şehrimizde inşaat işleriyle meşgul olmak üzere bir şirket teşkil edeceğinden bahsedilmişti. Bu hususta ticaret müdüriyetine resmî bir müracaat vaki olmamıştır.

Öğrendiğimize göre bu ecnebi grubu, bir sigorta şirketi ile bu mesele üzerinde müzakere yapmaktadır.

Yangın başlangıcı

Hemen haber verilince itfaiye çabuk yetişiyor

Evvelki gece Nişantaşında Feyziye mektebinde yangın olduğu itfaiyeye haber verilmiş ve Beyoğlu grubu tam takım halinde gelmiştir. Fakat itfaiyenin gelmesiyle derahl döndüğü görülmüştür.

Kâğıt bulunan bir dolaba yanlışlıkla atılan bir sigaradan kâğıt ve dolabın tutuştuğu ve hemen itfaiyeye haber verildiği anlaşılmıştır.

İtfaiye, Feyziye mektebinde olduğu gibi daha ateş büyümeden itfaiyeye haber verildiği takdirde en tehlikeli bir yangının da daha başlangıcında söndürüleceğine kanidir.

Bir yangın çıktığı zaman evvelâ yangına en yakın gruba telefon edilmekte, grup santralî da Fatihteki santralî haberdar edilmektedir. Halbuki belediye, yangın ihbarlarının evvelâ müdriyete bildirilmesi için bir telefon numarası daha ayrılmasını telefon şirketinden istemiş, şirket yangın ihbarına yarıyacak bir makineyi henüz tefrik edememiştir.

İnkılâp müzesi

Eserlerin tasnifi bu sene içinde bitirilecek

Eski Beyazıt medresesinde tesis edilen ve cumhuriyetin onuncu yıldönümünde küşat resmi yapılan inkılâp müzesi ile şehir kütüphanesinden hâlâ halk istifade edemiyor. Müze ile kütüphanenin umuma açılabilmesi için buradaki eserlerin tasnif edilmesi lazımdır. Müzenin müdürü eski şehremini vekili Hayri bey bu tasnif işini ikmal edemeyenden belediye bu seneki bütçe ile iki tasnif memuru daha tayin etmek ve müze ile kütüphaneyi bir an evvel halka açmak fikrindedir.

Talebe birliğinin köy günleri

Millî Türk talebe birliği köy günleri tertip etmeğe karar vermiştir. Köy günlerinde profesörler, doçentler ihtisaslarına göre konferanslar vereceklerdir.

İstanbul üniversitesi rektörü Neşet Ömer bey «bizde köy sağlığı» isminde bir konferans verecektir. Konferanslar halkevinde verilecektir.

Havalar ısınınca

Üç günden beri havalar çok güzel ve ılık gidiyor. Bilhassa öğle vakti güneşte ortalık bayağı sıcak oluyor. Resmimizde Sirkeci istasyonunda güneşte öğle yemeği yerken paltolarını, hattâ caketlerini çıkaran bir işçi grubu görülüyor.

Devlet ve evkafa ait binalar

Devlete ve evkafa ait yerlerin hangilerinden vergi alınması lazım geleceği hakkında bazı tereddütler olmuş ve nihayet keyfiyet alâkadar makamlardan sorulmuştur.

Devlete ve evkafa ait irat getirmeyen yerlerden hiç bir suretle vergi alınması doğru olmadığı cevaben bildirilmiştir.

Su meselesi

Yolda su kaybolmasına meydan verilmeyecek

Terkos gölünden şehre getirilen suyun üçte biri yolda kayboluyor.

Yapılan tetkikat neticesinde şebeke İstanbul belediyesince tesellüm edildiği zaman şehre akıtılan yirmi sekiz bin ton sudan on bin tonunun bu suretle kaybolduğu görülmüştür.

Belediyenin bu sene Terkos su şebekesinde yapacağı inşaat sırasında bilhassa şehre gelen suyun ziyaa uğramaması için ana borunun çürümüş ve yıpranmış olan kısımlarının değiştirilmesi işi vardır.

Diğer taraftan İstanbul nüfusunun, büyüklüğüne göre günlük su ihtiyacı hesap edilmiştir.

Belediye, günde 95 bin metro mikâbı su akıttığı takdirde diğer medenî şehirlerde olduğu gibi şehrin her tarafına kâfi derecede su verilmesi temin edileceğini, İstanbul cadde ve sokaklarının da yıkanabileceğini anlamıştır. Terkos sarfiyatının bu miktarı bulabilmesi için üç buçuk milyon lira sarfetmek icap etmektedir.

Muhsin jübilesi

29 mart akşamı yapılacak merasim programı kararlaştırıldı

Ertuğrul Muhsin bey jübilesi 29 mart perşembe günü akşamı Tepebaşı tiyatrosunda yapılacaktır. Jübile tertip heyeti namına söylenilecek olan kısa bir hitabe ile başlanacak, tiyatro sanatkarları hakkında samimî tezahürlerde bulunulacaktır.

İstanbul Şehir tiyatrosu sanatkarları bu münasebetle üç piyesten birer perde oynayacaklardır. Önce Şekspirin Hamlet isimli faciası temsil edilecektir. Bu sene Şehir tiyatrosu kadrosuna girmiş olan Raşit Rıza bey de Hamletin bu seferki temsiliinde rol almaktadır.

Hamletten sonra İpsenin Per Gün piyesinden bir perde temsil olunacaktır. Daha sonra Lüküs hayat operetinin bir perdesi oynanacaktır.

Darülbeydi mecmuası, Ertuğrul Muhsin bey namına fevkalâde bir nüsha neşretmek için hazırlanmaktadır.

Bir çırpıda

Gaz maskesi

Bazı cuma sabahları erkenden matbaaya gelirken ilk tramvaylarda balolardan dönenlere raslıyorum. Saçlarının üstünde allı yeşilli konfetiler, ellerinde düdük, kâğıttan şapka, mukavvadan külah gibi çeşit çeşit kotiyonlar, kadınların renkli uzun etekleri mantolarının altından tavus kuşunun alacalı gülzârı kuyrukları gibi sarkmış. Saçların öndüleri uyuklayan bir kalabalık.

Çoktanberi dikkat etmemiştim. Geçen cuma balodan dönenlerin ellerindeki kotiyonlar dikkatime çarptı. Vay efendim vay. Meğer biz ihtiyarlamışız da farkında bile değiliz.

Bizim gençlik zamanımızda - haydi haydi bundan bir kaç sene evvel - kotiyonlar güzel şeylerdi doğrusu.. Şık şık balonlar. Üflediniz mi uzıyan düdüklükler, mukavvadan taçlar, gene mukavvadan geniş kenarlı Meksika şapkalı, çeşit çeşit külahlar, bebekler.

Bu seferkilerine baktım. Kırmızı kâğıttan gaz maskeleri. Her gencin elinde bunlardan bir tane. Bazıları tramvayda - balodan kalma neşe ile - bu gaz maskelerini yüzlerine takıyorlar. O zaman tramvayın içi bir harp repheşine, yahut ta Viyana sokaklarına dönüşüyor.

Doğrusu bu müthiş kotiyon he-diyesi hiç te hoşuma gitmedi. Düğünün bir balonun en neşeli, en çılgin zamanındasınız. Kotiyonlar dağıtılmağa başlıyor. Herkesin yüzünde birer gaz maskesi, ellerinde silâhlar... Sahaların üzerinde mitralyözler.

Baloda mısınız? Yoksa bir cenk meydanında mı? Bu an içinde kendinizi Galiciya cephesinde zannediyorsunuz. Etrafınızdaki silâhlar ve maskeler - velev mukavvadan bile olsa - size korkunç bir tesir yapıyor.

Dünyada «tahdidi teslihat» için uğraş dursunlar. Bir yandan eğlencelerde, balolarda bile herkes silâhlanıyor. Hikmet Feridun

Süt veren hayvanları himaye

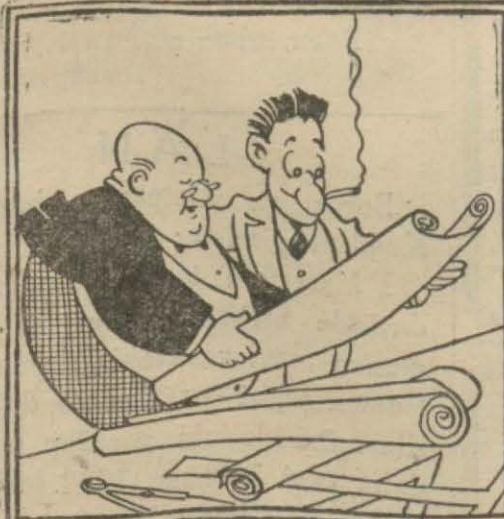
Bu sene kış, bir kaç gün müstesna devamlı surette sert olmadı halde koyunlar geçen seneye nazaran daha geç doğurmuşlardır. Hâlâ mühim miktarda gebe koyun vardır. Vilâyet, süt veren hayvanatın bakım tarzı ve hıfzıssıhhası için köylüleri tenvir etmek üzere tedbir alacaktır.

Fenerbahçe müessesesi heyeti toplanıyor

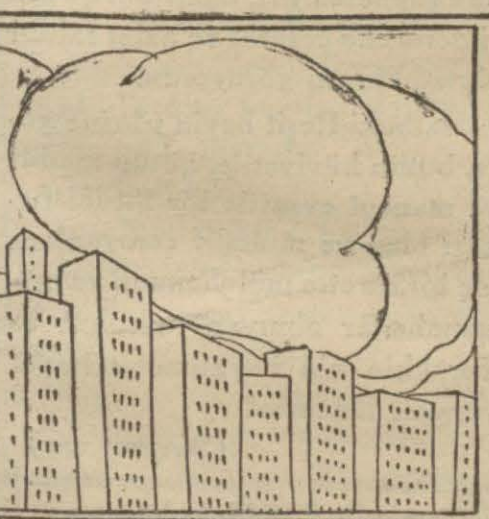
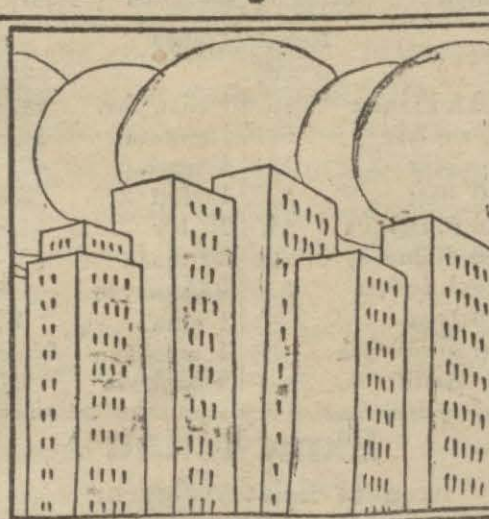
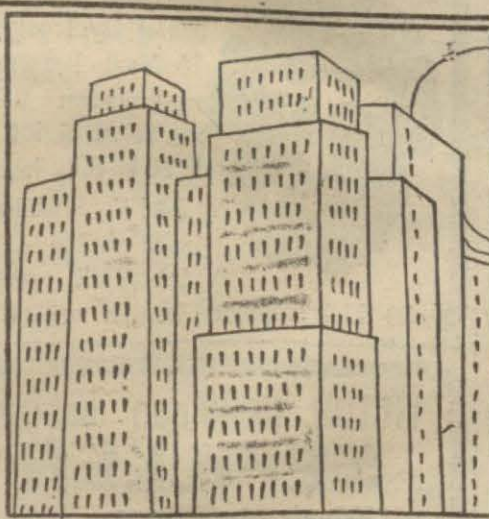
Fenerbahçe spor klübü umumî kâtipliğinden: Müessisler heyeti 16 mart 1934 tarihine müsadif cuma günü saat 10 da klüp merkezinde fevkalâde olarak içtima edeceğinden bütün arkadaşların behemehal teşrifleri mercudur.

Amca bey mimar !...

— İktibas ve tercüme hakkı mahfuzdur —

A. B. — İşte bu da benim şehir projem azizim!

— Fakat Amca bey, İstanbul'da arazi geniş, binalar ikiye katlı yapıp şehir genişletilmeli!

... Halbuki senin projen şehri yükseltiyor! Maksat?
A. B. — Halkı tayyarecilğe alıştır-maklı...

İttihat ve Terakki tarihinde esrar perdesi

Yakup Cemil niçin ve nasıl öldürüldü

Muharriri: M. R.

Halbuki Hüseyin Hilmi paşa kabinesi, - Kâmil paşa kabinesi-ne rağmen - «İttihat ve Terakki» ye daha meyyal bulunuyordu. Cemaleddin efendinin itti-hatçılarla beraber çalışmak iste-memesi ve on yedi seneden fazla meşihat makamında bulunduğu halde meşrutiyet devrinde, Bal-kan muharebesi arifesine kadar faaliyet sahasından çekilmesi, ittihatçılarla hiç hoş görülmiyen bir hareketti! Cemaleddin efen-di, «İttihat ve Terakki» nazarın-da, yalnız kendilerine muhalif değil, hattâ meşrutiyete de aleyh-tar olarak telâkki ediliyordu!

Filhakika Cemaleddin efendi, dört seneye yakın bir zamanda münzevi bir vaziyette kaldıktan sonra (büyük kabine) ile meş-i-hate gelmiş bulunuyor ve «İttihat ve Terakki» aleyhine sarıh bir meslek takip ediyordu.

Bu itibarla şeyhülislâm, itti-hat-çıların kendisine dış bilediklerine ve hayatının tehlikede bulunduğuna kani idi!

Hattâ Cemaleddin efendi, da-ha Balkan harbi başlamadan ev-vel kendisinde böyle bir kanaat beslenmesine vesile verecek vaz-i-yetler karşısında kalmıştı. Mese-lâ, Balkan harbinden evvel, Ru-melide yapılacak ıslahata esas teş-kil edecek olan Berlin muahede-sinin yirmi üçüncü maddesinin tatbikine karar verilmesi üzerine darülfünun talebesinin Babiâli önünde yaptıkları tezahürat gün-nünün sabahı, Kuruçeşmedeki ya-lısından Babiâliye gelen Cemale-din efendi, mensuplarından biri tarafından arabasının durdurula-rak bu zatın kendisine söylediği sözleri hâlâ unutmuş değildi.. O zaman bu zat demişti ki:

«— Bugün itimat ettiğim bir ecnebi dostumdan bir telgraf al-dım ve derhal kendisile görüştüm. Bu zat bana bugün kabine aley-hine Babiâli önünde ittihatçıların teşvikile darülfünun talebesinin bir nümayiş yapacaklarını ve vü-kelâdan bazılarına da ittihatçı fe-dailer tarafından suikast yapıla-cağını ve sizin bugün Babiâliye gitmemenizi söyledi.»

Cemaleddin efendi o zaman bu habere aldırmanmış, fakat daha ihtiyatlı hareket etmeğe başlamış, hattâ şahsının muhafazası için de yanında daima sivil bir komiser bulundurmıştı ki bilâhare bu ko-miser de -yukarıda hikâye ettiğim gibi - Babiâli baskınında öldüröl-müştü.

«Vesika lazım, Beyyine lazım!..»

Kâmil paşa kadar kendisinin de «İttihat ve Terakki» nazarında hasım telâkki edildiğine inanan şeyhülislâm, ittihatçıların kin ve hiddetini teskin edebileceğini tah-min ederek hükümetin «İttihat ve Terakki» aleyhindeki hareket ve faaliyetini hafifletmeğe, bu maksatla da kabineyi kanun hari-cinde iş görmekten mene çalışı-yordu.

Reşit bey, meclisi vükelâda İt-tihat ve Terakki teşkilâtını dağıt-mak teklifini ileri sürmez, Cemaleddin efendi herkesten ev-vel itiraz etti ve dedi ki:

— Böyle bir karar vermek için elde vesika ve beyyine olmalı. İh-

Elde bir delil ve vesika olma-dıkça İttihat ve Terakki teşkilâtının dağıtılmasına muvafakat etmiyen şeyhülislâm Cemaleddin efendi

baratı mücerrede ile böyle şedit ve örfi bir harekete geçemeyiz. İttihat ve Terakki cemiyetinin hal-kı isyana teşvik etmek maksadile gizli tamimler göndermesi belki hakikat değildir. Sonra müşkül bir mevkie düşeriz!

Reşit bey şeyhülislâmın bu itira-zına mukabele etti:

— Malûmu semahatpenahileri-nizdir ki, ihtilâlciler, bu kabil te-şebbüslerinde kolay kolay vesika vermezler. Teşebbüslerini gayet gizli ve tertipli olarak tanzim ederler. Halbuki «İttihat ve Te-rakki» nin siyaset ve mesleki ma-lûmdur. Mevkii iktidarı kaybet-tikleri gündenberi, tekrar o mev-kie geçmek için binbir şekil ve surette çalışıyorlar. Bugün hükû-met kuvvet ve nüfuzu elimizde iken, hususile muhaliflerimizin halkı hükûmet aleyhine mütema-diyen sevk ve tahrik etmekle meş-gul bulundukları bir zamanda İt-tihat ve Terakki teşkilâtını dağı-tırsak ne olur? dedi.

Fakat meclisin ekseriyeti, da-hiliye nazırının teklifini çok teh-likeli buldular. Ve şeyhülislâmın noktai nazarına iştirak ettiler. Meclisi vükelâ, ittihatçılar aleyhi-ne şiddet politikasına şamil ve katı bir mahiyette geçebilmek ve fırka teşkilâtını dağıtmak için katı deliller elde etmek fikrinde idi.

Bu suretle Reşit bey, istediği gibi bir karar almağa muvaffak ol-maksızın o gün de meclis dağıldı.

Reşit bey, «İttihat ve Terakki,, nin hayatına nihayet vermek istiyor

Fakat dahiliye nazırı Reşit bey, kabinedeki arkadaşlarından hiç memnun değildi. O, bazı na-zırların hakiki his ve kanaatların-dan şüpheleniyor, bazısının da kâ-fî derecede cesaret ve azim sahibi olmadıklarını görüyordu.

Halbuki Reşit beyin fikrine gö-re, bütün hüviyetile, bütün maddi ve manevi evsafı bir ihtilâl fır-kası olan ve muhalif cereyanlara hiç bir surette mütehammil ve mü-samahakâr olmıyan «İttihat ve Terakki» nin hayatına nihayet vermek lâzımdır!

(Devamı var)

İzmirde 57844 bekâr var

İzmir 11 — Vilâyetimiz dahi-linde 57 bin 844 bekâr mevcut ol-duğu tesbit edilmiştir.

Üniversite talebesinden bir grup Zonguldak'a gidecek Zonguldak (Hususi) — Üniver-site talebe birliğinden bir grup, bayramda buraya gelecektir. Halkevi bu münasebetle hazırlık-lara başlamıştır. Talebe grubu Halkevinin misafiri olacaktır. Diğer taraftan mühendisler cemi-yeti, talebeyi ocaklarda ve ma-den tesisatında gezdirmek için bir program hazırlamaktadır.

Ödemiş'te bir kaçakçı yakalandı

Ödemiş 11 (Hususi) — Öde-mişin (Karabolu) köyünde Meh-met isminde bir şahsın bütün kaçakçılığı ile uğraştığı hissedil-diği halde yapılan müteaddit araştırmalara rağmen bir türlü cürmü görülemedi. İnhisar idaresinin muakkipleri ve memur-larının mütemadi takipleri neti-cesinde evinde derin bir araştır-ma yapılar ve neticede evin alt katındaki düğmelerin altında mahsul yaptığı bir yerde 40 kilo kadar kıyılmış tütün bulmuşlardır. Mehmet, ihtisas mahkemesine ve-rilmiştir.

Bilecik nüfusu 7 senede 14 bin kişi arttı

Bilecik 11 (A.A.) — Tutulan bir istatistiğe göre, 1927 tahririnden bugüne kadar vilâyetimiz nü-fusu 14,141 kişi artmıştır.

Yine bu müddet zarfında 824 kişi evlenmiş ve 54 te boşanma va-kası olmuştur.

Geçen sene içindeki doğum ade-di 3200, ölüm adedi de 1843 tür.

İran şahının doğum günü

İran Jeneral konsolosluğundan: İran Şehinşahi Alâhazret Hu-mayun Rıza şah Pehlevinin yevmi vilâdetleri münasebetile 15 mart 1934 perşembe günü saat 10 dan 12 ye kadar İran jeneral konso-losu tarafından bir resmi kabul yapılacak ve İran kolonisinin tebrikâtı kabul edilecektir.

BORSA

İstanbul 12 Mart 1934

(Akşam fiatları)

İstikrazlar	Tahvilât
İst. dahili 96,-	T. askeriye 9,75
1933 İstikrazı 98,75	Elektrik —
Şark d. yolları 2,60	Tramvay —
Ünütürk 28,75	Tünel 17,75
II 28,-	Rıhtım 54,60
III 28,35	Müessil 48,-
Gümrükler 8	II 48,-
Bağdat 9,75	III 49,-
T. Cumhuriyet Bankası 63	

Eşam	
İş Bankası 10	Telefon 12
Hamiline 10	Bomonti 21,50
Müessis 108	Terkos 12,65
Tramvay 42	Çimento Ar. 19,-
Anadolu 25,55	Unyon dey. 1,65
Şir. hayriye 15	Şark dey. 1,55
Reji 4,15	Balya 8,15
	Şark M. ecza 8,15

Çek fiatları (kap. sa. 16)	
Paris 12,06	Prağ 19,12,89
Londra 640,50	Viyana 4,41,60
Nü York 79,30	Madrid 5,82,75
Milano 9,23	Berlin 1,99,85
Brüksel 8,40,50	Belgrat 34,93,75
Atina 83,63,11	Zloti 4,20,79
Cenevre 2,45,70	Pengo 3,88,75
Amsterdam 1,17,96	Bükreş 79,56,75
Sofya 62,52,88	Moskova 10,89,50

Nakut (satıp)	
20 f. Fransız 169	1 şilin, Av. 24,-
1 sterlin 641	1 pezeta 16,-
1 dolar 124	1 mark 49,-
20 lirt 213	1 zloti 23,50
20 F. Belgika 115	20 ley 21,-
20 drakmi 24	20 dinar 53,-
20 l. İsviçre 818	1 Çernoveç —
20 leva 24	1 altın 932
20 kuron Çek 106	1 mecdiye 85 1-2
1 florin 83,-	1 banknot 2,37

Ekmek fiatı

İstanbul Belediyesinden: Martin on dördüncü çarşamba gününden itibaren ekmek yedi buçuk ve francala on iki kuruş-tur.

Bu Perşembe akşamı **SARAY** (Eski Glorya) da

ÇİN GECELERİ

Metro - Goldwyn - Mayer'in Fransızca sözlü filmi başlıyor. Oynayanlar: **RAMON NOVARRO - HELM HAYES - LEWIS STONE** Bu müthiş filmde bütün Çin ruh ve adatı görünecektir.

15 Gündür emsalsiz Muvaffakiyetle Sinemamızda gösterilmekte olan Claude Farrere'in yüksek eseri

H A R P

Önümüzdeki Perşembeden itibaren Şehzadebaşında **FERA H** sinemada

Gösterileceği muhterem İstanbul halkına arz olunur. Sumer (Artistik) müdiriyeti (14394)

Nafia Vekâletinden:

İrmak - Filyos hattının İrmaktan itibaren "186+000,, "228+500,, üçüncü kilometreleri arasında bulunan İrmak 10 uncu kısım inşaatı kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Münakasa 2/4/934 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 de Ankara Nafia Vekâleti müsteşarlık makamında icra edilecektir. Taliplerin cari seneye mahsus ticaret odası vesikası ve teminatı muvakkatelerile birlikte aynı gün ve saatte komisyonda bulunmaları lâzımdır. Taliplerin bu husustaki şartnameleri otuzar lira mukabilinde Ankara Nafia Vekâleti Levazım dairesinden tedarik edebilirler. "1108,,

AŞK - MACERA - HAREKET - FEDAKÂRLIK işte bu büyük

Hayatım Senin için BACK STREET

İsimli filmin başlıca evsafı bütün dünyada fevkalâde, muvaffakiyet kazanan bu fevkalâde film bu hafta

YILDIZ sinemasında

DIKKATI...

M. M. A. A. A. U. E. si?... (14377)

15 Mart Perşembe

akşamı **TÜRK** sinemasında Cazibedar yıldız: **FLORELLE** ve Paris sahnelerinin en komik artisti: **D U V A L L E S** Mevsimin en güzel komedisinde

BİR SAATLİK MİLYONER

Kahkaha - Nükte - Neşe Bir Pathé Natan filmi (14376)

Bugün **MİLLÎ** sinemada

2 büyük film birden

KIZ MISIN ERKEK MİSİN?

Müessili: **MEG LEMONNIER**

Ayrıca

EJDERİN KIZI

Müessili: **ANNA MAY WONG**

Matineler: 2,30 - 5 de gece 8,30

Tel: 22962 (14397)

Şehzadebaşı Millet tiyatrosunda 15 Mart Perşembe akşamından itibaren **NAŞİT** ve **FAHRI** beyler **BALE HEYETİ** iştirakile **YALOVA ŞARKISI** operet 50 kişi sahnede - Büyük orkestra

VICTOR HUGO'nun şahesri

SEFİLLER

Büyük bir orkestra ile Pek yakında

SUMER Sinemada (14386)

Pek yakında

SARAY (Eski Glorya) da

Victor Hugo'nun şaheserinden muktebes yegâne Fransızca sözlü film

SEFİLLER

(1934 kopyesi) (14379)

Beyoğlunun en merkez yerinde

Kiralık apartman

Beyoğlu İstiklâl caddesi Şık sineması karşısında 156 numaralı İstiklâl apartmanında bir daire kiralıktır. 5 oda, banyo ve mutfak. Kapıcıya müracaat.

Bu akşam 19,30 da

İSTANBUL EFENDİSİ

Operet

Yazan: Müşahip zade Celâl bey Umuma

Kurbanımızı veyahut parasını

Tayyare Cemiyetine

veriniz

Bu paralar Tayyare, Hilâliahmer ve Himayeitfal Cemiyetleri arasında paylaşılabacaktır

Teşekkür

Sabık İstanbul valisi Ali Haydar beyin yegeni, İzmir demir tüccarlarından Muammer İrfan beyin hemşiresi ve Rekör İlanat ve neşriyat şirketi sahiplerinden İsmail Hakkı beyin refikası Meliha hanım iki aydanberi devam eden rahatsızlığundan şifayap olamıyarak genç yaşında irtihali danbeka eylemiş ve birçok dostlarının ve akrabayı taallukatlarının iştirakile meskeni ebedisine defnedilmiştir. Geride kalan ailesine beyanı taziyet eder ve merhumeye rahmet dilemekle beraber cenazede bulunan dostlarına ve akrabayı taallukatına ayrı ayrı teşekkür etmeğe tees-sürümüz mani olduğundan gazetenizin tavassutunu rica ederim. Rekör İlanlar şirketi sahiplerinden İsmail Hakkı

İLÂN

Borsa ve Osmanlı bankası Komiserliğinden :

1 Mart 934 tarihine kadar te-davülde bırakıldığı evvelce ilân olunan mavi renkteki (Bin) Leylik Rumen kâğıt paralarının değisti-rilme müddetinin yeniden bir ay daha yani 1 Nisan 1934 tarihine kadar uzatıldığı Rumanya Millî Bankasından iş'ar edilmiştir.

Alâkadarlarca malûm olmak üzere keyfiyet ilân olunur.

GUNUN HABERLERİ

Merinos koyunu yetiştiriliyor

3 sene sonra yün ihtiyacımız dahilden temin edilecek

Ziraat vekâleti Karacabey harasında Merinos koyunu yetiştirmektedir. Aldığımız malûmat göre Merinos nesli çoğalmaktadır. Hatta İstanbul muntakasında bile bu cins koyunu yetiştirenler artmıştır. Merinos koyununun artışı yün sanayi sahasında ehemmiyetle karşılanmaktadır.

Avrupada yün sanayiile uğraşan memleketler, yün ihtiyacını İspanya ve Avusturyadan tedarik etmektedirler. Türkiye'de kurulan fabrikalar da İspanyadan yün getirmektedirler. Yerli yünlerin elyafı kısa olduğu için, iplik fabrikaları ancak 14 numaraya kadar iplik yapmaktadır. Yerli ipliklerden yapılan örgüler kaba olmaktadır. Bu yüzden fabrikalar dışarıdan iplik almağa mecburdurlar.

Merinos koyunu artacak olursa, iplik fabrikaları en son numaraya kadar iplik yapacaklardır.

Salâhiyetler zevatın söylediğine göre, üç sene içinde Merinos koyunu miktarı daha ziyade artacak, iplik fabrikalarına yetecek kadar yün istihsal edilecektir.

Merinos yünü istihsalâtının artmasıyla aynı zamanda yeni bir ihracat maddesi daha kazanılacaktır. Çünkü yün istihsalı, sanayimizin ihtiyacını temin edecek, başka memleketlere de ihracat edilecektir.

Yaş meyva

Ihracat için şimdiden tedbir almak lâzım

Bu sene, Yunanistan ve Bulgaristan yaş meyva ihracatında pek ileri gitmişlerdir. Bulgar üzümleri, Alman ve Avusturya piyasalarını doldurmuştu.

Yunan üzümçüleri, Avrupa piyasalarına tayyare ile taze üzüm sevk etmek için tayyare kumpanyaları ile temas ediyorlar. Yapılan bir hesaba göre, her tayyare bir seferde 400 kilo üzüm taşıyacaktır.

Türkiye, taze üzüm ihracat mevsimini pek boş geçirmiştir. Bir sene içinde Almanya'ya ancak dört vagon üzüm sevk edilmiştir. İhracat ofisi, İstanbul, İzmir ticaret odaları üç seneden beri taze üzüm ihracatı için raporlar tertip etmektedir.

Bu yaz yaş meyva ihracı için şimdiden hazırlanmak, tedbir almak lâzımdır.

9 eylül sergisi ağustosta açılıyor

İzmir 11 — 9 eylül panayırı 15 ağustosta açılacak, eylül sonunda kapanacaktır. Paviyon fiatlerinde geçen seneye nisbetle yüzde yirmi tenzilat yapılacaktır.

Şeker konferansı akim kaldı

Londra 11 (A.A.) — Beynelmel şeker konferansı dün müsbet bir neticeye varmadan mesaisini bitirmiştir.

Şeker mahsullerini tahdit için alınacak tedbirler meselesi başka bir zamana bırakılmıştır.

Şehir tiyatrosu kadrosu

Gelecek seneki temsiller için bazı düşünceler var

Şehir tiyatrosunda operet kadrosile diğer piyesler kadrosunun ayrılması düşünüldüğünü haber aldık. Bunun için bir proje hazırlanacaktır.

Haber aldığımız göre operet heyeti Amfi tiyatrosunda oynayacak, diğer heyet kışlık tiyaroda temsiller verecektir. Altı ay teması mevsimi esnasında altı operet oynanacaktır. Bazı garp operetlerinin de temsili muhtemeldir.

Altı ay zarfında kışlık tiyatrodada da altı yeni piyes temsil edilecektir. Bu suretle hem ciddi piyes isteyenler, hem operet sevenler memnun edilmiş olacaktır. Maamafih bu hususta henüz tetkikat yapılmaktadır. Katı bir karar verilmemiştir.

Amerika sosyalistleri

Avusturyada sosyalistlere karşı alınan şiddetli tedbirler Amerika sosyalistlerini hiddetlendirmiştir. Resmimizde bu tedbirleri protesto için yaftalarla dolaşanlar ve Nev Yorkta beş bin kişi tarafından yapılan bir nümayiş görünüyor.

Fındık fiatleri

Son günler zarfında görülen düşkünlüğün sebebi nedir?

Fındık fiatlerinde düşkünlük görülmektedir. Sebebi şudur: Hamburg piyasasında spekülasyon yapan tacirler, İtalyanın 934 mahsulünün fazla olduğuna dair haberler çıkarmışlardır. Halbuki mahsul fazlalığı hakkında bu mevsimde tahmin yapılamaz. Böyle olmakla beraber, Hamburg fındık fiatleri bu haberlerin tesiri altında kalmıştır. Hamburg borsasında 99 marka satılan fındık 93 marka kadar düşmüştür. Aynı fiat düşkünlüğü İstanbul ticaret borsasına da sirayet etmiştir. Bir kaç gün evvel, borsada fındık 40 kuruş yirmi santimdir.

Almanya yumurta kontenjanı

Almanya hükûmeti son kontenjan listesinde Türkiye'nin hissesine 250 kental yumurta ayırmıştır. Berlin ticaret mümessili, bu miktarın artırılması için, Alman hükûmeti nezdinde teşebbüsatta bulunmaktadır.

Japon - Bulgar müzakerati

Japonlar, Bulgaristandan gül yağı alarak mukabilinde mamul madde vereceklerdir. Japonlarla bulgarlar arasındaki bu müzakerat henüz bitmemiştir.

GUNUN MESELELERİ

İngiltere hava ve deniz kuvvetlerini arttırıyor

İngilterenin bahriye ve hava bütçelerinin artırılması münasebetile Daily Mail gazetesi mühim bir baş makale yazmıştır. Gazete makalesinde diyor ki:

İngiltere hükûmetinin bahri teslihatın tahdidi için yaptığı samimi gayretlerin iflâs eylediği dün neşrolunan gelecek senenin bahriye bütçesile sabit olmuştur. Yeni bütçede bahriye için 56 milyon 550 bin ingiliz lirası talep edilmiştir ki şimdiki bütçeye nazaran takriben 3 milyon ingiliz lirası fazladır.

Şimdiye kadar İngiltere devleti bahriyesini azalttığı halde diğer devletler bu devlete imtisal etmişler ve bilâkis donanmalarını geniş mikyasta arttırmışlardır. Bunun için İngiltere hükûmeti bu vaziyete karşı tedbir almağa mecbur olmuştur.

İngiliz imparatorluğunun mevcudiyetini muhafaza eylemesi için kuvvetli bir ingiliz donanmasının mevcut olması zaruridir. Fakat diğer taraftan başka devletlerin hava kuvvetlerinin süratle inkişaf eylesinden dolayı İngiliz imparatorluğunun tam kalpgâhi en tehlikeli hücumlara açık ve muhafazasız bulunuyor. Bu hücumlara karşı yegâne himaye çaresi büyük hava kuvvetidir.

Halbuki İngilterenin yeni hava bütçesi ancak 17,426,000 İngiliz lirasıdır ki şimdiki bütçeye nazaran ancak 135,000 İngiliz lirası fazladır.

İngiltere bugün hava kuvvetleri cihetinden devletler arasında altıncı derecede bulunuyor. Binaenaleyh İngiltere hava cihetinden son derecede emniyetsizlik içindedir.

Bereket versin ki İngiltere hükûmeti hava kuvvetleri cihetinden daimi surette dun bir mevkide kalmıyacağını millete karşı taahhüt etmiştir. İngiliz terki teslihat muhtırası kabul edildiği zaman hükûmet icabına bakacaktır.

İspanyada vaziyet

İngilizler mühim karışıklıklar olmasından korkuyorlar

Londra 12 — İspanyadaki vaziyet burada merak ve endişe ile takip ediliyor. İspanya başvekili M. Lerroux, Daily Telegraph gazetesine muhabirine beyanatta bulunarak hükûmetin vaziyete hâkim olduğunu, ihtilâl teşebbüslerini ortadan kaldırdığını söylemiştir.

Buna rağmen ahval ciddi sayılıyor. Madridte bir çok mağazalar kapalıdır. Her dakika yeni bir hadise olmasından korkuluyor. Bir çok sanayi şubesinde grev teşebbüsleri vardır.

Ege tütünleri

Bu sene satılmamış tütün kalmıyacak

Ege mıntakası tütün piyasası hakkında inhisarlar idaresince bir bülten tanzim edilmiştir.

Bu bültene göre 1-15 şubat zarfında mıntaka dahilinde idare tarafından 621 bin ve tüccar tarafından 1,412,000 kilo tütün mübayaa edilmiştir.

Tüccar ve idare tarafından mevsim iptidasından 15 şubat tarihine kadar mübayaa olunan tütünlerin yekünü 14,300,000 kiloya baliğ olmaktadır. Gerek idarenin, gerek tüccarın mübayaa faaliyeti gittikçe artmakta olduğundan bu sene mahsulünden Ege mıntakasında satılmamış tütün kalmıyacağı anlaşılmaktadır.

Rüküş Hanımlar

Yazan: Sermet Muhtar - Tefrika No. 67

Dondurma yemeğe Emirgâna çektilen saltanat kayığı

Şeytan gibi kendimi beğenmek olmasın, tabiatçığime bayılırım. Rahmetli yavrum sağ olup ta evlendirmeye kalksaydım, ağzımı bile açmaz, karşıdan seyirci olur dum; her şeyi onun reyine bırakırdım... Öyle ya, esirci evindeki halayığa bile soruyorlar; bu efendilere seni satıyoruz, razı mısın diyorlar. Nerede kaldı ki gözünün içine baka baka büyütülmüş, nice emekler sarfedilmiş, ömürler kütah edilmiş, nazlı ana baba evlâtları...

Kamer hanım, bir filozof hatip gibi hitabesine devamdeyken, Zeynep hanım da boyuna tastikte idi:

— Hay ömürler gör eşim!.. Ağzını öpeyim kardeşçigim!.. Kadınım, şu hatuncağın ne akıllı, ne dirayetli bir hatun olduğunu ne zamandanberi söylemez miydin? İstanbulda bir tanedir, üstüne yoktur demez miydin?.. Öyle ya, kadın yerden göğe kadar haklı, doğruyu söylüyor. Delikanlıyı biz istediğimiz kadar beğenelim, yahut ta binbir kulp bulalım, ne faydası var... Şöyle eli yüzü düzgün, şöyle edepli mahçup, şöyle beyden, efendiden kişi diye telliye lim, pullıyalım... Yahut şöyle soysuz ve cibilliyetsiz, şöyle burunsuz mehter tavırlı, şöyle at hırsız kılıkli diyerek yerlere batıralım, kaç para eder?... Ne yapsan, ne etsen boş. Zira taze kısmı, biraz bönce değilse, gözüne kestirdiğinden şaşmaz; taşım diyen köylü gibi inadından dönmez. Dünyanın gudubeti olsa beğendiğini beğenir; cihanın tasvirini de, beğenmezse beğenmez... Ah gönül, hey gidi kahpe!.. Dünya kuruldu kurulu işte akıl sır erdiren olmamış ta biz mi erdireceğiz?

Geysu hanım, pencere önündeki sandalyada, hem bu lâfları dinliyor, hem de denizi ve Rumeli kıyılarını seyrediyordu.

Hafif bir mahtap vardı. Gökte, parça parça bulutlar yürüyor, ay kâh çıkıp etrafı aydınlatıyor, kâh kaybolup ortalık kararıyordu.

Karşı sahilden (Vişneli var kaymaklı!) diye bağırarak dondurmacının sesi geliyordu.

Geysu hanım: — Ayol vakit o kadar geç değilmiş; daha dondurmacı kayıkları dolaşıyor! deyince, Zeynep hanım gene atıldı:

— Tu, allah cezamızı versin. Şu Selim ağaya gündüzden haber gönderip bir kutu dondurma ısmarlamak yok muydu?... Kırk yılda bir, bir misafirimiz gelmişken ne demeğe akıl edemedik... Vallahi çocuklar, iyiyiz, hoşuz amma olur şaşkınlardan değiliz...

Kamer hanım, derhal cevabı dayadı:

— Al lâfi otur aşağı... Maşallah sana Zeynepçigim, doğrusu bu lâfına diyecek yok!.. Ayol o nasıl söz öyle?... Zaar bir daha buraya ayak basmıyacağım... Hem ben misafir miyim a kardeş?

Hep birden:

— Hâşâ!.. Estağfurullah!.. Her zaman buyurursunuz, başımızla berabersiniz!.. derlerken Zeynep te tamire çalışıyordu:

— Kardeş, elbette her zaman geleceksin, çünkü canımız ciğeri-mizsin, başımızın tacısın... Sözüm o demek değil, maksadım şaşkınlığımızı söylemek.

Kamer hanım, mukabeleyi geçiktirmiyordu:

— Üzülme canım, lâtife ediyorum... Korkmayın artık buralıyım. Kadınımı, yavrularımı, hatunları son derecede beğendim, sevdim. Koğsanız gidecek yok...

Zeynep hanım, dervişin fikri ne ise zikir odur hesabı, gene dondurma bahsine avdet etmişti:

— Ağzına lâıyk kardeş, ne dondurma, ne dondurma; vallahi böylesini ömründe yememişindir... Selim ağanın kaymaklısının üstüne ne gelmiş var, ne gelecek... Sanki, iki katlı ekmek kadayıfının arasından lapık lapık kaymakları çıkarıp karın içine atmışlar; buz kesilir kesilmez, kalıp gibi tabağa koymuşlar... Hele vişnelisi, vişnelikten çıkmış ta ahududuluğa yaklaşmış... Selim ağa da kim biliyor musun? Hani Mısır hidiyi meşhur İsmail paşa yok muydu, işte onun dondurmacı başısı.. Şimdi Emirgânda, bir yalının bodrum katını tutuyor. Dondurmalarını orada yapıp her gece sandalla etrafa çıkıyor... İsmail paşa sağken, 40 altın mı, 50 altın mı maaş verirmiş; ondan başka kimsenin dondurmasını ağzına koymazmış. Tabak tabak, kâse kâse yer, gece uyusunda bile uyanıp dondurma diye tutturmuş. Bir gün sultan Azizin huzurunda da lâfını açmış. O da: (İsmailciğim, bari biraz gönder de tadını deniyelim!) demiş. Mısır valisi, hemen o akşam dondurmayı yaptırmış; Hama kumalarının, Bursa börümceklerine sarılı bir altın kutuya koydurup Beşiktaş sarayına göndermiş... Sultan Aziz, kutuyu önüne getirip mücevherli kapağını açmış; daha çeşneyici başısına tattırmadan, serçe parmağını daldırıp tı ağzına sokar sokmaz... Malûm ya iştahlı ve boğazına düşkün padişah, bir oturuşta bir kuzuyu bitiriyor da bana mısın demiyor...

(Arkası var)

Eller

Ellerin güzelliği için ne yapmalıdır?

Hafif pembe pırıl pırıl parlayan tırnaklı, pamuk gibi beyaz ve yumuşak eller bir kadının en güzel süsüdür.

Halbuki evinde az çok iş görmiyen kadın yok gibidir. İş görürken de bütün kadınların korktukları ellerin bozulmasıdır. Elleri fazla ve sık yıkamak cildi sarartır, pürüzlendirir, sert ve buruşuk yapar. Bu halé mani olmak için pek çok ilaçlar vardır. Bunların hepsi faydalıdır. Hangi reçete beğenilirse onu kullanmak en iyi usuldür.

Bir çok kimseler yemek yaparken ve toz alırken lastik eldivenler giyerler. Bu gayet iyi bir usuldür. Bunu yapmayan ve yahut yapmak istemiyenler için ellerinin beyazlığını, yumuşaklığını nasıl muhafaza etmeleri lazım geldiğini anlatacağız:

Evvelâ eller daima ılık suyla yıkanmalıdır. Kullanılan sabun iyi cins olmalıdır. Ellerde görülen bir lekeyi çıkarmak için yarım limon alarak güzelce uvalamak elleri beyaz ve yumuşak yapar.

Eller yıkandıkça daima şu ilaçlardan biri kullanılmalıdır:

1 — Bir şişe içerisine birer çorba kaşığı gliserin, kolonya ve limon suyu koyarak çalkalamalı. Eller yıkayıp kurulandıkça, bu mahlûttan bir iki damla ele akıtarak masaj yapılmalıdır. Çok faydası görülür.

2 — Havanda dövülmüş, hamur haline gelmiş 225 gram tatlı badem içerisine 50 gram süzme bal ve bir yumurtanın yalnız sarısını karıştırarak bir pomat haline getirmeli. Eller yıkandıktan sonra bir fındık büyüklüğünde bu pomattan alarak ellere sürmeli ve ovuşturmalı, sonra ılık suda çalkaharak kurulamalı. Eller beyaz ve yumuşak olur.

3 — En ekonomik ilaç şudur: Bir pürelilik patatesi suda haşlamalı. Soyduktan sonra ezmeli ve az sütle ıslatmalı, pomat haline getirmeli, bundan fındık kadar alarak ele sürmeli. Bu da tarif edilen badem pomadı kadar müessirdir. Yalnız içine konulan süt çabuk bozulduğundan gayet az miktarda hazırlamak icap eder.

4 — Eller daima kuru, cildi hisir hisir ve buruşuksa şu ilacın çok tesiri görülür:

İki yumurtanın yalnız sarısını iki kaşık tatlı badem yağıyla çırpmalı içerisine 30 gram gül ve iki gram aselbent (teinture de benjoin) ilâve etmeli.

Geceleri yatarken ellere bundan sürerek geniş eski eldivenler giymeli. Az zamanda cilt yumuşak ve güzelleşir.

Soğan kokusu ve lekeler

Mutfakta yemek yapıldığı vakit ellerde ekseriya soğan kokusu kalır. Bunu gidermek için bir parça ılık su içerisine az toz halinde hardal karıştırmalı. Bu su ile yıkanan ellerde hiç bir koku kalmaz.

Ellerde olan lekeler, kesik patates ve limonla ovulursa çıkar.

Mevsimlik elbiseler diktiriliyor

Mart ayında, havaların soğuk olmasına rağmen, herkes mevsimlik elbiseleri düşünmeğe ve diktirmeğe başlar. Eğer bir sene evvelden kalma elbise hafif bir tadilatla bu mevsimin modasına muvafık bir surette yaptırılsa, iş gayet basittir.

Bu sene mevsimde en fazla robmanto, kısa tayör, ve (trois-quart) denilen diz kapaklarına kadar olan mantolar giyilecektir. Renklerde en makbul mavi-

lerin hepsi, gri, bej, kırmızıdır.

Bir kaç model neşrediyoruz:

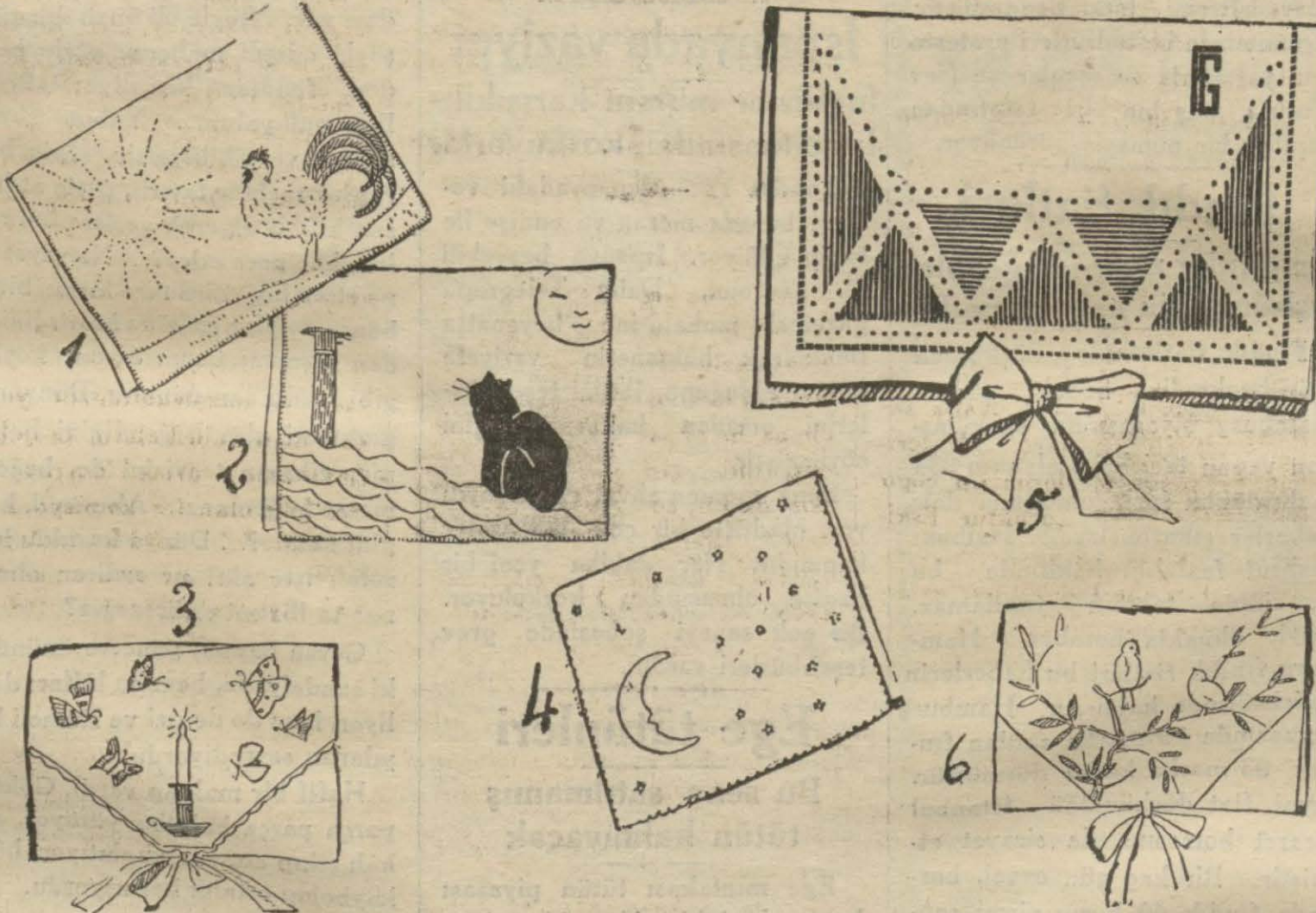
1 — Lâcivert kalın krep markokenden sade elbise. Üzerine gri zemin üzerine lâcivert çizgilerle küçük haneler yapılmış ipek kadifeden kısa bir tayör giymiştir. Arka yakası ve ön reverleri elbisenin kumaşından kaplanmıştır. Tayör tek düğmeyle iliklenir ve iki cebi vardır.

2 — Gri yünlü jerseyden etek ve trois quart mantosu. Manto

gayet sadedir. Takma iki büyük cebi vardır. Eteği beş tane kırmızı düğmeyle iliklenmektedir. Bluzu kırmızı krep setendendir.

3 — Gök mavisi yünlü diyağonal kumaştan yapılmış zarif bir elbise. Yakası çapraz gelen iki parçayla iliklenmektedir. Önünde müselleş şeklinde açık kalan yerden dekolte görünmektedir. Aynı kumaştan olan trois quart mantonun yakası elbisenin yakasının aynıdır.

Ipek işleme şaseler yine meydana çıktı

Yatak üzerinde duran ve içine gece gömlekleri, pijama takımları konulan şaseler, bir zamanlar yorgan takımlarıyla eş yapıldı.

Dantelli, ajurlu, beyaz işleme-lydi. Sonraları bunlar hoşla gitmemiş, şase yerine koca bebekler yapılarak gece takımları bu bebeklerin etekleri içindeki torbaya konmuştu.

Şimdi bu bebeklerden de bıkılmış ve eski zaman modasına, ipekli üzerine ipek işleme şaselere avdet edilmiştir.

Bunların rengi takımların ren-

ginde oluyor.

Bir kaç model neşrediyoruz:

1 — Mavi zemin üzerine simden bir güneş işlenmiştir. Horroza gelince kuyruğu ve vücudu sarı yeşil, mavi kırmızı, lâcivert gibi renklerle işlenmiştir. Şasenin etrafı simle işlenmiştir.

2 — Gümüşü kadife üzerine aplikasyon işlenmiştir. Kedi siyah kadifeden, evin kiremitleri kırmızı ipekliden, baca kahve rengi ipeklidendir. Köşede görünen ay beyaz lâmeden yapılmış üzerine kaş göz, burun ağız işlenmiştir.

3 — Sarı ipekli üzerine rengârenk kelekler ve beyaz simle şamdan işlenmiştir. Mumu beyaz ipekle ziyası sarı simle işlenmiştir.

4 — Gece mavisi ipekli üzerine lâmeden bir hilâl ve simden yıldızlar işlenmiştir.

5 — Açık yeşil kalın krep döşin üzerine mavi ve pembe boncukla şekiller işlenmiştir. Şekiller pembe uzun boncuklarla, aradaki mavi noktalar yuvarlak boncuklarla işlenmiştir.

6 — Pembe ipekli üzerine yeşil yapraklar ve sarı iki kuş işlenmiştir.

Karışık kek

Yapılması kolay, hafif bir tatlı

Dört yumurta, dört yumurta ağırlığında tereyağı, dört yumurta ağırlığında şeker, dört yumurta ağırlığında iç badem, 150 gram meyva şekerlemesi, bir kahve fincanı konyak ya rum, iki kaşık baking powder. Rendelenmiş bir portakal veya limonun kabuğu alınmalı.

Tereyağını eze eze beyazlatarak kabartmalı, içine şekeri ve rendelenmiş portakal kabuğunu atmalı. Karıştırarak şeker eriyince makineden geçmiş bademi ve sonra ayrı bir kaptaki köpürtülmüş yumurtaları ilâve etmeli.

İyice karıştırmalı, sonra konyaklı meyvaları, ve nihayet baking powderle karıştırılmış olanunu koyduktan sonra bir çeyrek kadar hamuru çırpmalı.

Yağlanmış bir kek kalıbına dökerek, pişerken açık olan üstünün yanmaması için bir parça kâğıt örterek fırına salmalı. Bu kek kırk beş dakika, bir saat kadar fırında pişmelidir. Gayet nefis olur.

Müşküllere cevap

Nikel karyola, çikolatalı pave

Arnavutköy (H. E. L.) hanıma: Nikel karyolalarının elle tutulan yerlerinin lekelenmemesine imkân yoktur. Her gün temiz bir bezle parlatınız. Faydası olmazsa arasına şu ilaçla siliniz:

50 gram su, 8 gram sabun, 5 gram amonyak, 30 gram tripoli.

Su ılık iken içinde sabunu eritmeli, sonra amonyakla tripoli atarak pomat haline getirmeli.

2 — Çikolatalı pavenin tertibi şudur: 250 gram çikolata, 250 gram taze tereyağı, iki yumurta, 125 gram ince şeker. Eğer tatlı severseniz şekeri de 250 gram olarak koyabilirsiniz.

Pek az ılık su içerisinde çikolatayı eritiniz, sonra tereyağına, şekeri ve yumurtaları karıştırarak krema haline getiriniz.

(Savoyard) denilen bisküiden alınız. Boş bir bisküi kutusuna bu bisküileri hafif rhumlu suda ıslatarak diziniz. Üzerine çikolatalı kremayı sürünüz. Bir kat bisküi bir kat krema olarak konmalıdır. Üstüne ağır bir şey koyarak bir kaç saat öylece bırakınız.

İtina ederek kalıptan çıkarmalı ve o zaman en üstüne ve etraflarına bolca krema sürerek çay sofrasına götürmelidir.

Madenî eşyayı muhafaza

Beşiktaşta Münevver hanıma:

Rütubete karşı madenî eşyayı muhafaza etmek için, evinizin her odasına bir kap içerisinde yanmış kilo, sönmemiş kireç koyunuz. Rütubeti kireç çeker ve suları o vakit tabaklara yenisini koyarsınız.

Eğer madenî eşyanız küçük ve çelikse bunlar pek çabuk paslanır ve temizlenmesi imkânsız gibidir. Bunun için bu gibi eşyayı toz kola dolu bir kutu içinde muhafaza ediniz. Kullanacağınız zaman kola içinden çıkarı ve üzerinde kola kalmaması için bir fırçayla fırçalarsınız. Kullandıktan sonra gene toz halinde kola içine koyunuz.

Un helvası

Üsküdar Bahire Ş. hanıma:

Pekmezli un helvası şöyle yapılır: Yüz elli gram sade yağ, yarım kilo pekmez, iki yüz elli gram su, üç yüz gram un, beş kuruşluk fıstık.

Pekmezle suyu bir tencerede karıştırarak ateşe koymalı. Diğer tarafta yağ bir tencereyle ateşe koymalı. Yağ kızınca içine fıstıkla unu atmalı, karıştırarak pişirmeli.

Fıstıklı pembe oluncu unun meyanesi gelmiştir, o zaman içine diğer ocakta fıkır fıkır kaynayan pekmezi dökmeli ve durmadan karıştırmalı. Ocağı, hava gazı işe çok kısımalı, ateşe külllemeli, ve gene karıştırarak pişirmelidir.

Beş on dakika içinde helva pişer, ve kepçeyle kırılmaya başlar. O zaman tencerenin üstüne temiz bir peçete veya bir tülbent örterek tapanı kapamalı, bir iki dakika böylece bırakmalı. sonra tencereyi yere indirerek, kepçeyle helvayı tane tane dağılıncaya kadar kırmalı.

Halk arasında anketler

“İktisadî buhran mı?.. Ne demek o? Ne duydum, ne de işittim!..”

«Beyazıt ile Eminönü arasına bir tünel.. Her caddeye yeraltı tramvayları yaparım..»

«İktisadî buhrana çare», «Cemiyeti akvam konferansları», «Silâhlari tahdit»... İşte üç mesele ki bütün dünya allâmeleri senelerce kafa patlattıkları halde bunların içinden çıkamıyor.

Sonra gene bir çok tanınmış mütehassısların plân üstüne plân, proje üstüne proje hazırladıkları bir iş daha var: İstanbul imarı...

Mütehassısların, allâmelerin, mütefekkirlerin bütün bunlar hakkında ne düşündüklerini aşağı yukarı biliyoruz, gazetelerde görüyor, okuyoruz. Acaba bakkal, kömürücü, aktar, çorbacı ve saire bütün bunlar için ne düşünüyor? Bunları nasıl telâkki ediyor? Bir berber kalfası İstanbulu ne şekilde görmek istiyor? Bir seyyar şarkıcı İstanbulun müstakbel şeklini nasıl görmek arzusunda?

Bunu öğrenmek sevdasına düştüm. Ve Sirgeciden işe başladım. Vakit öğle üstü idi. Sirgecide ilk önüme çıkan bir lokanta garsonu oldu. Elinde tepsi, içinde salatasile beraber mütevazî bir yemek götürüyordu. Önüne geçtim ve sordum:

Lokanta garsonu Nazif efendi

— Bana bak. Hemşerim.. Sen iktisadî buhran diye bir şey işittin mi?..

Birdenbire, damdan düşer gibi böyle sormam onu şaşırttı. «Acaba deli mi?» gibi ta gözlerimin içine şüpheli şüpheli, dik dik baktı. Deli olmadığımı kanaat getirmiş olmalı ki gülümsedi:

— Duymaz olur muyum hiç? — Peki ne demektir bu? — İktisadî buhran!.. O demek ki

artık beyler, efendiler eskisi gibi yemek yemiyorlar. Eskisi gibi bahşiş te yok. Eskisi gibi değil, hiç bahşiş kalmadı. İşte budur senin dediğin iktisadî buhran?.. Şimdi ben nereye gidiyorum biliyor musun?..

— Yooo.. — Bankanın müdürüne.. Sen eskiden bu tepsiyi görseydin. Tavuklar mı istersin?.. Hindiler mi? İstakoz salataları mı?.. Kaymaklı ekmek kadayıfları mı?.. Şimdi buhran geldi. Ekmek kadayıflarının üstünden kaymak kalktı.. İşte budur senin dediğin iktisadî buhran.

— Peki buna çare?.. — Çare?.. Kolay... Beyler, efendiler çok yemek yesinler, çok bahşiş versinler. Lokantacıların, garsonların eline fazla para geçerse onlar da fazla para harcarlar. O zaman herkesin eline çok para geçer. İşte ortada ne darlık kalır, ne iktisatlı buhran...

— Âlâ... Sen «Cemiyeti akvam» diye bir şey işittin mi?..

— Hiç işitmedim. Amma sünnet cemiyeti işittim... Sen bana yemek isimlerinden sor!..

— O değil.. Silâhlari bırakma konferansı diye bir şey de duydum mı?..

— Alâkam yok!.. Duymadım ve işitmedim. Yanımda silâh değil, çakı bile taşımam, bazı bazı müs-

terilere bıçak götürürüm. Eti kesinler diye hani..

— Mükemmel. Farzet ki şimdi sen belediye reisisin. Elinde milyarlarca paran var. Şu İstanbulu nasıl imar edersin?..

— O kadarını bilmem amma.. Daha 100 tane lokanta açarım. O zaman sen gör İstanbulun şanını... Bütün garsonlar iş bulur.

Adanalı Fazlı efendi berber kalfası (Sirgecide)

1 — Tahdidi teslihat konferansı.. Bilirim!.. Boyacı dükkânı.. Bütün milletlerin gözlerini boyamak için..

2 — Cemiyeti akvam.. Bilirim!.. Zümrütüanka kuşu.. İsmi var, cismi yok..

3 — İktisadî buhran!.. Bilirim.. Parasızlık... Her yerde o iktisadî buhran..

4 — Belediye reisi olsam.. Milyarlarım olsa.. Nemi yaparım?.. Bütün İstanbul evlerini kübik yaptırırdım. Ben kübik evi çok severim. Bütün berber dükkânları, evler, apartmanlar, daireler kübik olmalı.. Bizim berberler kübiğe çok meraklıdır. Yalova'ya, Büyükdaya tayyare postaları yaparım. Adliye enkazını yıkarım. Yerine bir park..

Sonra bütün tramvayları kaldırıp yeraltı tramvayları yaparım. Sarayburnu ile Üsküdar arasına bir köprü.. Asma.. Beyazıtla Eminönü arasında tıpkı Beyoğlunda olduğu gibi bir tünel..

Kabip efendi SultanAhmette kırtasiyecisi

1 — İktisadî buhran... Bunu anlatmak müşkül.. Biz defter, kâğıt, karamelâ, çikolata, lâstik satırız. Müşterilerimizin çoğu çocuktur. Eskiden çocuklara çok gündelik verirdi. Onlar da bol bol harcarlardı... Herkesin elindeki para böyle devri daim olur giderdi. Büyüklardan çocuklara, çocuklardan büyüklere.. Şimdi bu usul kalktı. Çocuklara az gündelik veriyorlar, onlar da az alışveriş ediyorlar. İşte bakiğin başı buradan kopuyor..

— Buna çare?.. — Çocuklara çok gündelik vermeli.. Tahdidi teslihat.. Bırak Allah aşkına... Öyle bir iş ki gazetede okurum okurum gene anlamam!.. Cemiyeti akvam da öyle. Bilmece gibi bir iş..

— Öyle, öyle.. Peki belediye reisi olsan ve bol paran da olsa, şu şehri nasıl imar edersin?..

— Adliyeyi burada, Sultan Ahmette yaptırırm. Çünkü adliye sayesinde buradaki esnaf geçinip gidiyordu. Kimimiz bütün, kimimiz pul, kimimiz kâğıt satıyorduk. O yanınca bizim işler kötüledi..

Salim efendi, Köprü Üstünde seyyar destancı ve şarkıcı ve kitapçı

— İktisadî buhran mı? Hiç işitmedim...

— Bahtiyar insan!.. Ya tahdidi teslihat konferansı?..

— Onu da işitmedim..

— Enfes.. Cemiyeti akvam..

— Duymadım be birader!..

— İstanbul belediye reisi olsan, bol paran olsa ne yaparsın?..

— Belediye memurları köprü üstünde yakaladılar mı destanları denize atıyorlar. Belediye reisi olsam memurların destanları köprüden atmasını yasak ederim..

Burhaneddin efendi İtimat piyango bayii

«— Cemiyeti akvam... İçinde Hitler yok.. Çekilmiş o.. Mussolini, İngilizler filân işte.. Tahdidi teslihat bir yandan «şu tüfekleri bırakalım» diye bağırarak, bir yandan tüfek, top yapmak.. İktisadî buhran onu ne sen sor ne ben söyleyeyim.. Belediye reisi mi olsam!.. Vallahi halka öyle hizmet ederim ki sen de şaşarsın.. Gazeteciler güneşten rahatsız olmasın diye Babiâli caddesine baştanbaşa tente çektirim. Bir tente de köprüye, bir de Beyoğlu caddesine..»

Cahide hanım Tayyare piyango-sunu her ay çeken hanım

— İktisadî buhran.. Kadınlar, genç kızlar böyle şeye karışmazlar. Ha iktisadî buhran olmuş, ha olmamış, onlar için ikisi de bir, cemiyeti akvam, silâhlari bırakma konferansı...

Onlar da erkek işi... Belediye reisi olsam, bol param olsa... Bir çok belediye sinemaları, tiyatroları açarım. Büyük sinema sanatçılarını her ay birini İstanbula getirtirim. Temsiller verdiririm. Herkese sinema yıldızlarını tanıtmış olurum.

Tayyare piyangosunda her ay tali dolabını çeken Mürşit Ef.

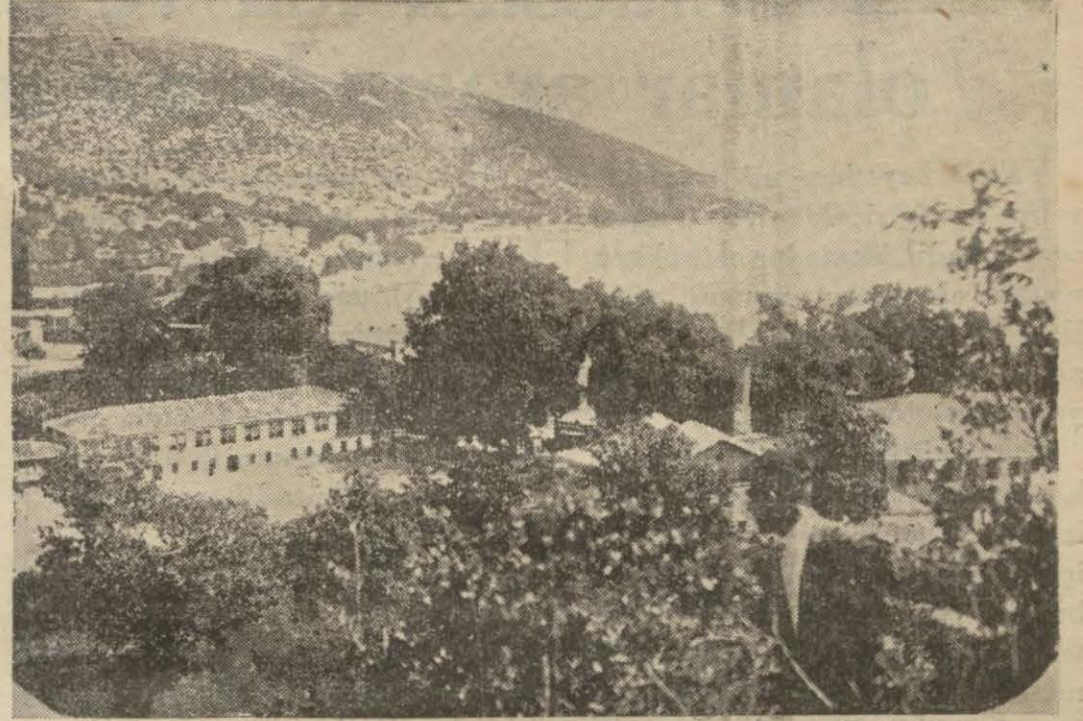
— İktisadî buhran, tahdidi teslihat, Cemiyeti akvam.. Allah aşkına bunlar da ne biçim türkçe? Sen bunları bizim müdür beye sor. O bilir.. Belediye reisi olsam ne yaparım bilir misin? Kocaman şanlı, şöhretli bir piyango salonu..

Hikmet Feridun

Anadoluda Akşam

İftihar edilecek bir müessesese: Hereke fabrikası

Hereke halkı, kalabalık bir ailenin azasına benziyor

Hereke fabrikası

Hereke (Umumî muhabirimizden) — Milli gururlarımız namına görülmeye şayan müesseselerimizden birisi de Hereke kumaş ve halı fabrikalarıdır. İzmit körfezinin lâcivert sularına gölgelerini salan bir sıra yeşil tepelerin kuytu bir yerindeki bu muhteşem müesseseyi bilmiyen yoktur. Bu fabrikalar sayesinde bu sahiller şenlenmiş ve küçük mikyasta bir Avrupa şehri vücuda gelerek yüzlerce ailelerin refah ile geçinmelerine sebep olmuştur.

Hereke fabrikalarının tarihçesinden bahsetmek biraz uzunca olur. Ben fabrikaların şimdiki mesut vaziyetinden yurttaşlarımızı haberdar etmek için şu satırları yazacağım: Kumaş fabrikası evvelki sene yandıktan yerine daha asri ve daha mükemmel bir bina yaptırılmış ve içerisine son sistem makine ve tezgâhlar konulmuştur. Dünyada bazı felâketler vardır ki neticesi hayırlı olur derler. İşte burası da böyle olmuştur.

Hereke fabrikalarının bu derecelerde yükselmesine sebep müdür Reşat beydir. Bu zat Avrupa sanat âleminde tahsil görmüş ve bu sanat üzerinde emsalsiz bir mütehassıs olmuştur. Reşat bey geçen sene pamuklu mensucat ve makineler hakkında tetkikatta bulunmak ve memleketimizde yapılacak olan fabrikaların projelerini hazırlamak üzere Rusyaya gönderilmiş olan bir komisyona riya-set ederek bir müddet oralarda dolaşmış ve lâzım gelen projeleri hazırlayarak iktisat vekâletine takdim eylemiştir.

Fabrikalarda terakki

Evvelce kumaşlar kireçli sularla terbiye olunurken bu yakınlarda Almanyadan getirilen Permutit cihazları suların kireçleri tamamen sıfıra indirilmekte ve kumaşlar bu su ile yıkanarak ipek gibi bir hale getirilmektedir.

Şimdiye kadar memleketimize bu Permutit cihazlarından üç tane getirilmiş ki bunlardan birisi Ankara enstitüsünde ve diğeri de Konyada milli mensucat şirketine aittir.

Şu bir sene içinde fabrikanın noksanları kâmilan tamamlanmış ve bu meyanda en son sistem dokuma tarak ve makineleri getirildiği gibi eski makinelerin karışık vaziyeleri de düzeltilerek sıralı halde işletilmeleri sayesinde zamandan çok istifade edilmeğe başlanmış ve fabrika bu suretle

modern bir hale getirilmiştir.

Kumaş istihsalâtı

Fabrika bir ayda 40-50 bin metre kumaş çıkarmaktadır. Evvelki senelere nisbeten imalat iki buçuk misli arttıktan amele adedi de o nisbette artmıştır. Bu sayede yüzlerce amele ve binlerce aileler refah içinde geçinmektedirler.

Konforlar

Fabrika idaresi kendi adamlarının her türlü ihtiyaçlarını da düşünerek burada biri memurlara, diğeri de işçilere mahsus iki lokanta açmıştır. Bu lokantalarda yemekler çok ucuzdur. İşçi tarafında porsiyonlar beşer kuruşadır. Fabrika müdüriyeti burada mühim bir kooperatif teşkilâtı yapmış olduğundan fabrika mensupları her türlü ihtiyaçlarını ucuzca buradan tedarik edebilmektedirler.

Bu cümleden olarak zengin bir bakkaliye mağazası, manifatura ve tuhafiyeci dükkânı açıldığı gibi bir de kahvehane ve ayrıca da bir berber salonu açılmıştır. Berber salonunun intizam ve mükemmeliyeti bazı kaza merkezlerinde de yoktur. Abdürrahman ve Feridun efendi namrlarındaki iki kardeş tarafından idare olunan bu şirin berber dükkânı da kooperatife dahildir.

Fabrikanın misafirhanesi bilhassa takdirlere şayandır. Fidan hanım isminde emektar bir hanımın nezaretine verilmiş olan bu güzel misafirhanenin bir eşi bir çok vilâyet ve kazalar da bile yoktur. Deniz kenarında ve odaları her gün güneşle yıkanan bu misafirhanenin sosyal karyoları, sakız gibi temiz ve ütülü çarşaf ve her köşe ve bucağındaki temizlik belki de İstanbul otellerinin bir çoğunda yoktur.

Herekede hayat ve manzara

Hereke camiasına dahil bulunan her fert aynı aile efradı gibi yekdiğerine karşı çok samimi muhabbetlerle meşbuddur. Evlerinde elektrikler, radyolar, su tesisatları ve kooperatif tarafından idare olunan güzel bir hamamla, sebze bahçeleri mevcuttur. Büyük bir intizam ve son derecelerde dikkat ve basiretle idare olunan bu müesseseye heyeti mecmuasile bir büyük baba tarafından idare olunan evlât ve ahfattan müteşekkül kalabalık bir ailenin halini andırmaktadır. İşte bu büyük baba fabrikanın müdürü Reşat bey ve diğerleri de fabrika mensuplarıdır.

Ragıp Kemal

Yazan: SULEYMAN KANI - Tercüme, ıktibas hakkı mahfuzdur -

Tefrika No. 252

Kanunuesasî leh ve aleyhinde olanlar arasında münakaşalar

Vükelâ heyetince ulâ sınıfı evveline kadar ricalden ve bu dereceye muadil ülemeden mürekkep olarak aktolunan umumî mecliste ekseriyet kanunu esasî tanzimine değil, ıslahat icrasına meyân göstermişti.

Fakat gürültü çıkmasından çekinen Abdülhamit kanunu esasî hakkında lâzım gelen tetkikatı ifa için ülemeden ve devlet ricalinin bu gibi işlere ve kanunlara vâkıf takımından bir heyet teşkil edilmesini emretti. Bu encümen şu zatlardan mürekkep olarak teşekkül etti.

Reis Mithat paşa.

Âza: Namık, Cevdet, Server, Kani paşalar; Uryanizade Esat, Kara Halil efendiler; kazasker Kütahyalı Asım, kazaskerlerden ve şurayı devlet âzasından Seyfeddin, Temyiz mahkemesi reisi Ahmet Hilmi efendiler; Kadri bey (sonra başvekil olan Kadri paşa), Alexandr efendi (hariciye nazırı olan Kara Todori paşa), (Kostaki Adosidis paşa), adliye müsteşarı Vahan ve nafta müsteşarı Odyan efendiler, Çamiç Ohanes efendi; ülemeden Pirîzade Sahip bey; Gelenbevîzade Hayrullah efendi; askerî ümeradan İzzet paşa (serasker olmuştur).

Şurayı devlet âzasından Yanko efendi, Sava paşa (hariciye nazırı olmuştur).

Esbak temyiz mahkemesi reisi Ramiz efendi; Bağdatlı Emin efendi; Karınabatlı Ömer efendi (temyiz reisi olmuştur).

Abidin bey (hariciye nazırı olmuştur).

Şakir paşa (Anadolu umumî müfettişi olmuştur).

Ziya bey (Ziya paşa), Namık Kemal bey.

Bu heyet kâmil kanunu esasî taraftarlarından mürekkep değildi. İçinde Cevdet paşa gibi muterizler de vardı.

Kanunu esasî teşebbüslerinde Mithat paşa kazaskerlerin mütemyizlerinden hakikî âlimleri ve âlemin ahvaline vâkıf olanları ele almış, bu tarik ile ülema arasında ekseriyet kazanmıştı.

Mutlakıyet fikirlerine bağlanmış muterizler devleti aliyen meşrutiyetle idaresini muzır ve vahim görüyorlar, mebusan meclisinin Osmanlı devletinde hâkim millet olan müslümanların hukukuna dokunacağından bahsediyorlardı.

(Padişah Peygamberin halifesi ve müslümanların imamıdır; istinadımız şeriatadır.. Padişahın şer'e muvafık emirlerine itaat olunur. Eğer bir şurayı ümmet lâzım ise yalnız müslümanlardan teşkil edilmelidir. Gayrı müslimlerin böyle bir cemiyete kabulile devletin siyasi idaresini, onların fikir ve reylerine bırakmak uyamaz!) diyorlar, bu sözlerle tereddütlerini arttırdıkları Abdülhamide kaçamak yolları araştırmak hususunda kuvvet veriyorlar, hay-ı ve şerri farketmiyenlerin de binlerini teşviş ediyorlardı.

İki taraf çarpışıyordu. Kazasker Yunus, mollalardan Abdülkadir efendiler şiddetle meşrutiyet aleyhinde bulunuyorlardı.

Fetva emini Mecelle cemiyeti âzasından Kara Halil efendi - sonra şeyhülislâm oldu - kanunu esasî taraftarı ülemanın ileri sürdükleri (veşavirühüm filemr) ayetindeki (hüm) zamiri kime aittir? sualinde ısrar ediyor, şurayı devlet âzasından ve gene büyük ülemeden Seyfeddin efendi bu uzun dilli muhalifleri ilzam ve iskât edecek cevaplar veriyordu.

Kanunu esasî encümeni müzakereleleri devam ettikçe muterizler kanunu esasî aleyhindeki neşriyatı arttırdılar.

Bu yolda en sert davrananlardan Rumeli kazaskerlerinden Gürcü Şerif, Dağıstanlızade Muhiddin efendiler kendilerine mensup bazı tecellüt sahiplerini havalara uydurdular; talebeden bazılarını tahrik ve iğfale başladılar. Hukuku ve müteşerri geçinen naiplerden de kendilerine geceleri Gürcü Şerif efendinin konağında ekseriya cemiyetler toplanıyor, arada geceleri Gürcü Şerif efendinin konağında ekseriya cemiyet toplanıyor, arada cereyan eden sözlerin mahiyeti mütâassıp ders hocalarının kullandıkları ağızlardan anlaşılıyordu.

Bu kanunu esasî mübahasaları esnasında hilâfı iltizam ile padişahın iltifatını celbeylemegi düşünen bazı heveskârlar hususî arizelerle kanunu esasînin hilâfet makamının meşru hukukunu ihlâl eyleyeceğinden bahis ile buna rıza gösterilmemesini padişaha arz ediyorlardı.

Mirimiran paşalardan esbak Kastamonu valisi Ramiz paşa da saraya intisap hevesile ve harem ağaları vasıtasile padişaha bu yolda bir itirazname takdim eylemişti.

Ramiz paşaya o zamanın gazeteleri «cahil Ramiz ağa» derlerdi.

Ramiz paşa evvelce Abdülmecit devrinde saraya sokulmuş iken Abdülâziz zamanında ihraç edilmişti. Abdülmecit oğulları zamanında gene sarayın gözüne görünmek istiyordu. Mahmut Nedim paşanın kafadarı olmakla ahrara pek ziyade adaveti vardı.

Kazasker Gürcü Şerif efendi meşrutiyet ilân edilirse şeyhülislâm Hasan Hayrullah efendinin makamında uzun müddet kalacağını düşünerek muhalefet ediyordu. Çünkü kendisi de bu makama çoktan göz dikmiş bulunuyordu. Cülûs esnasında muhalefetle enzari üstüne celbeylemek istiyordu.

Yusuf İzzedinin hocası kazasker Muhiddin efendi de meşrutiyet aleyhine bayrak açmıştı. Buna da sebep olarak mutlakıyet devrinde kendisine temin edebildiği mevkî ve menfaatlere meşrutiyet devrinde nihayet verileceği korkusu olduğunu söylüyorlardı.

Mülga icraat meclisi âzasından sabık sadaret evrak müdürü Rıza

bey kanunu esasî aleyhinde bulunları arasında idi.

Rıza bey büyük bir servet sahibi olması ile İstanbul tüccarı arasında nüfuzu cari idi. O da Mahmut Nedim paşa müntesiplerindendi.

Abdülhamit Mecelle cemiyeti reisi Cevdet paşadan hususî surette fikir ve mütalâasını sormuştu. Cevdet paşa Mithat paşanın hazırladığı kanunu esasî müvveddesini müfredatı ve maddeleri üzerinden tahlile girişmiyerek, padişaha takdim ettiği mütalâanamede doğrudan doğruya ve esasen meşrutiyet aleyhinde bulundu. (Cevdet paşa tarihinin birinci cildinde mütalâalarının esaslarını göstermiştir.)

Cevdet paşa gibi fikrinde, kaleminde kuvvetli olmanın diğer muhalifler ise (kanunu esasî gâvur işidir; mebusan meclisinde bir çok hristiyan âza bulunacak, bunlar şer'e muğayir kanunlar yapacaklardır. İslâm kadınlarını açık gezdirmek için şimdiden ahrar arasında müzakereler oluyormuş!) sözleriyle aşağı tabakaları tahrik ediyorlardı.

Mithat paşanın vükelâ arasında muini az idi. Fakat hariçte Namık Kemal, Ziya, Rifat paşazade Rauf, İsmail Kemal beylerle sonra vezir olan Sadullah, Münif, Hasan Fehmi, Şakir, köse Rauf, Rifat paşaların yardımına nail oluyordu.

Fakat gitgide öyle bir vaziyet hâsıl oluyordu ki bu kanunu esasî meselesinde kimine endişe, kimine fütür gelmekte idi. Netice ne olacaktı? (Arkası var)

Açık muhabere: Kadıköyünde mütakait Süleymanzade Necmeddin beye: Sultan Muradın vefatı salnamede (7 cemaziyelâhır 1322) olarak mazbuttur. Bu da 1904 senesine tesadüf eder. İsmail Hakkı bey (Vatan uğrunda yahut Yıldız mahkemesinde) eserinde Sultan Muradın değil, Plevne kahramanı Osman paşanın cenaze alayında bulunduğu bahseder. Hatırı âlilerinde yanlış kalmış olacak. Sırası gelince Avrupaya firar edenlerden bahsedeceğim. Ne sebep ve ne suretle Paris'e gittiğinizi ve oradaki temas ve teşebbüslerinizi de bildirir misiniz efendim, Kani

AKBA

Kitap Evinin birinci şubesi Maarif vekâleti karşısında açıldı. Her lisandan kitap, mecmua ve gazeteleri en müsait şeraitle AKBA müesseselerinde bulursunuz. Kırtasiyenizi en ucuz olarak burada temin edersiniz.

AKBA merkezi: Telefon 3877

„ birinci şube: „ 1161

„ ikinci şube: Saman pazarında

AKŞAM kitaphanesi neşriyatını AKBA müesseselerinde bulabilirsiniz.

Halkevi içtimai yardım balosu

5 nisan perşembe günü akşamı Perapalasta verilecektir. Bütün İstanbul vilâyet halkının evi olan Halkevinin bu balosuna iştirak edenler hem güzel bir gece geçirmiş hem de büyük bir içtimai yardımda bulunmak gibi, yüksek milli ve insanî bir borcu da ödemiş olurlar.

DAĞLARI BEKLEYEN KIZ

Yazan: Esat Mahmut

Bu arzu edilen şeyler harfiyen yapılabılır. Teessür hakkınızdır, fakat bu teessür, ben çağıracağım zaman yanıma gelebilecek kadar sizi muhtarip ederse işte o zaman!...

Kumandan sözünü tamamlıyamadı. Kapı açıldı, içeriye Adnan girdi. İki adım ilerledi. Sağ ayağını, sol ayağının topuğuna vurarak «şrap» diye sert bir ses çıkardı; kafasını kumandana doğru çevirerek:

— Mülâzimievvel Adnan!.. dedi.

Paşa; elektrik ampülünün altında, genç zabıtın yanına doğru ilerledi. Omuzlarından tuttu:

— Teşekkür ederim arkadaş; ızdırabının derecesini müdrükim. Buna rağmen vatan borcunu her şeyden mukaddes bilerek karşıma gelip benden vazife istediğin için teşekkür ederim.

Böyle mert çocuklara kumanda ettiğimden bahtıyım.

Bütün zabıtlar başlarını öne eğerek kumandanın bu büyük iltifatına teşekkür ettiler. Paşa masasına doğru yürüdü. Ayakta duran erkânı harp reisi:

— Vaziyeti izah ediniz dedi.

Erkânı harp reisi masanın üzerinde duran plânları açtı. Şafak sökerken başlayacak olan imha hareketının hava cephesini harita üzerinde takip ederek uzun uzadıya izahat verdikten sonra dedi ki:

— İşte arkadaşlar bir takım vatansızlar tarafından himaye gören ve aylardan beri şehirler basan, yollar kesen, kimsesiz ve masum insanları öldüren bu unsurlar yarın şafak atıp ta dağlar aydınlandığı zaman toprağa karışmış bulunacaklardır.

Plân üzerinde de izah ettiğim veçhile kurtulmalarına imkân kalmamıştır. Her taraftan çevrilmişlerdir. Bilhassa sizin bu işte vazifeniz çok mühimdir. Siz yarın âdeti bir hava harbi değil bir piyade muharebesi yapacaksınız.

Erkânı harp reisi sözünü bitirir bitirmez kumandan paşa, verilen emirleri büyük bir dikkatle dinliyen genç zabıtlara dönerek dedi ki:

— İşte arkadaşlar, şimdi vaziyeti öğrenmiş bulunuyorsunuz. Sizden cesaret, kudret ve kahramanlık istiyorum. Bir takım ecnebilere alet olarak hudutlarımıza giren, şehirlerimizi basarak içindikilerini katle cüret eden bu sırtları çuvallı çapulcu alayına türk vatanının bir ihtiras ve yağma sahası olmadığını göstereceksiniz. Haydi çocuklar, hareketinize daha dört saat var. Gidin biraz uyuyun, istirahat ediniz ki, daha kuvvetli olasınız..

Haydi, şansınız açık olsun!...

Bütün zabıtlar kumandan paşaya selâm resmini ifa ederek hep birden odadan çıktılar. Erkânı harp reisi tabur kumandanına seslendi:

— Binbaşım, siz ve üçüncü bölük kumandanı yarım saat sonra tekrar buraya geleceksiniz. Paşa hazretleri uçacak bölük kumandanına bizzat bazı mühim ve mahrem emirler vereceklerdir..

Zabıtlar çıktılar.. Pavyonların lâmbaları birer birer yandı. Kahve cezveleri, çay ibrikleri man-

gallara sürüldü. Emirberler, çavuşlar odalardan odalara doluşmaya başladılar.. Sobalar ağızlarına kadar dolduruldu. Dakikalar geçtikten sonra hafiften başlayan tektük sohbetler çabucak umumileşti, hararetlendi. Artık bütün zabıtlar öbek, öbek toplanmışlar şundan bundan bahsedip duruyorlardı. En ziyade konuşulan, üçüncü bölüğün taburla beraber gitmiyerek hususî bir vazife almış olması idi. Bilhassa kumandan paşanın verilecek talimatın mahrem olduğunu söylemesi merakı çoğaltıyordu. Herkes Adnan beyin başına toplanmış, esrarengiz bir hadiseyi halle çalışan insanlar gibi mütemadiyen fikirler serdediyorlar, hükümler yürütüyorlardı..

Dışarıda yağmur çiseliyordu.. Büyük saat on ikiyi vurdu. Nöbetçi çavuşu odadan içeri girdi:

— Adnan bey, binbaş bey sizi bekliyor. Kumandan paşa çağırılmış..

Genç zabıt kalktı, şapkasını giydi, kayışını taktı, odadan çıktı..

Kumandan paşa masasının başında bir takım kağıtları çizmekle meşgul.. Yanında erkânı harp reisi duruyor. Binbaş ile Adnan bey de karşıda ayakta..

Oda büyük ve kırmızı bir lâmbanın duvarlara vuran ışığı ile kızıl bir renk içinde dalgalandır gibi oluyor..

Kumandan başını kaldırdı, karşısında bilâhareket duran genç mülâzıma baktı.

— Adnan bey dedi bölüğünüze bugün çok mühim ve o nisbette tehlikeli bir vazife veriyorum. Biliyorsunuz ki dağlarda akınlar yapan şakiler bizi en çok meşgul edenlerdir. Bunların elinde cebel topu da mevcut olduğu söyleniyor. Vakıa bu topları henüz kullanamamışlardır. Fakat iddia edildiğine göre bu toplar askerlerimiz dağlara tirmandıkları zaman ateşe başlayacaklardır. Hâkim bir noktaya konulacak bir top bütün bir taburu bir kaç dakika içinde imha edebilir. Üzerinde kartalların bile uçmağa cesaret edemediği bu vahşi dağları tirmanarak topları zaptetmek imkânsızdır. Bilhassa ellerinde mitralyözler de var..

Şüphesiz bir taarruz halinde bunlar da ateş edecektir.

Sonra mevcut düşman kuvvetleri hakkında tam bir malûmat sahibi değiliz. Şakilerin eline esir düştükten sonra kurtulan askerlerimizin ifadeleri ile ele geçirilen şakilerin ifadeleri arasında tam bir tenakuz var.

İkinci mesele de tahassun noktalarıdır. Daha bu işte esaslı şekilde tesbit edilmiş değildir. Hangi istikametlerde ve hangi mahallerde ne kadar kuvvet var bilmiyoruz.. İşte bütün bu meçhullerin halli lâzım.

Vaziyet şimdi zannederim biraz tebellür etmiş bulunuyor. Bu son beş on gün zarfında umumî bir hücum yapacağız. Fakat işin en mühim ve size taallük eden ciheti şu ki bu taarruzdan evvel elimizde tam ve müsbit malûmat olmasıdır. İşte bunu da siz temin edeceksiniz.

(Arkası var)

Bu Perdenin Arkasında

Tefrika No. 67

Yazan: Earl dorr Biggers

Düf ayağa kalkarak:

— Bana kalırsa, *Dürand*'dan nasıl şüphe ettiğinizden başlayınız deyip tekrar evrakı okumağa koyuldu.

Şan başile tastik etti.

— Bu evde, binbaşının geldiği akşam. En ufak hareket bazan insana büyük hakikatler öğretir, meselâ bir bakış, bir kıvılcık, hattâ ses ahengi bile. Mösyö *Kirk*, binbaşına klüp için bir davetiye vadettiği zaman ben de bu odada bulunuyordum. Binbaşının telâşlı teşekkürü nazarı dikkatimi celbetti. O dakika kendime şöyle bir sual sordum: Binbaşının acaba *San Fransisko* klüpleriyle temas etmesinde bir menfaati mi var? Zahirîyle öyle görünüyordu. Aradığımız adam bu mu acaba? Hayır inkârı yok; bu vaziyette *Neu York*'tan buraya müfettiş *Düf*'le gelir miydi?

«Fakat bu noktada tevakkuf edip biraz düşündüm. Müfettiş *Düf* bizlere vaziyeti nasıl anlatmıştı? *Şikago*'da trenlerden inerken, binbaşının aynı vagonndan indiğini görmüş. Müfettiş *Düf* beni yemeğe davet ettiği gün, kendisine: Tren *Neu York*'tan *Şikago*'ya son süratle giderken binbaşının da vagonunda bulunup bulunmadığını sordum. Halbuki ilk defa olarak *Şikago* istasyonunda kendisine tesadüf etmiş; tanışıklıkları zaman *Dürand* aynı trenden indiğini söylemiş ve yine beraberce binerek *San Fransisko*'ya gelmişler.

«Meseleyi biraz kavrar gibi oldum. Çok defa, katiller aradan bir müddet geçtikten sonra, vaka mahalline tekrar gelip etrafı bir yoklarlar. *Dürand* da *Şikago*'ya kadar gelerek bir kaç zaman geçtikten sonra tekrar avdet etmiş olabilir, dedim. Artık zihnim hep *Dürand*'la meşguldü. Hatırlıyor musunuz, *Sir Frederik* o akşamki yemekte *Ev Dürand*'dan bahsederken, *Peşavar*'a gitmeğe karar verdiğim zaman, evvelâ gidip *Ev Dürand*'ın amcası *Jorj Mannering*'le görüştüm demiştik. Halbuki o sıralarda *İngiltere*'de bulunan kadının kocası hafiyeyi amcasından çok daha fazla tenvir edebilirdi değil mi? *Sir Frederik* niçin zevci istintak etmemiş? Düşünmeğe başladım.

«Saniyen *Sir Frederik*'in cesedi yanında bulduğumuz *Kosmopolitan* klübün salnamesini tahlil etmeğe koyuldu. Mösyö *Kirk* beni klüpte yemeğe davet etti. İçeriye girerken çantasını vestiyere bıraktı, dikkat ettim, paltosu için madenî bir marka verdiler, halbuki çantaya mukabil üzerine ne nevi eşya olduğu *Peter Li*'nin titrek yazısı ile yazılmış küçük bir karton aldı. O anda parlak bir fikir zihnimi altüst etti. *Sir Frederik*, aradığımız evrakı çantaya koyarak klübün vestiyerine bırakmış olduğunu farzettilim. Öldüğü akşam karton tabii cebinde bulunuyordu. Zeki katil, hafiyeyi önceden takip ettiği için işine yarıyacak kâğıtların nerede olduğunu biliyor, ve markayı cebinden alıyor; lakin klübün kapısı yabancılar kapalı, o zaman korkudan kaçıyor. Halbuki evrakı ortadan yok etmek elzem. O sıralarda da terliklerin bulunuyor; terliklerin sarılı olduğu gazetenin bir kenarında 79+23 müsavi 103 var, bu do-

Türkçeye çeviren: Z. I.

larlara ait bir rakam, yüz rakamı yitilmiş. Hemen şimendifer idarehanesine gittim. Kâğıt yırtılmadan evvel üzerinde ne olduğunu merak ediyordum. Sadece \$ 79, 84 + 23, 63 müsavi 103,47; *Okland*'dan *Şikago*'ya gitmek için yataklı vagonun fiati imiş. Terlikler de çarşamba sabahı *Okland*'da bulunmuştu. Bütün şüphelendiklerimin arasında hangisi bu şekilde hareket ederdi? Binbaşı *Dürand*'dan başka kimse olamazdı.

«Günlerce, saatlarca düşündüm, tren tarifelerini uzun uzun tetkik ettim. Zannedersen binbaşı *Dürand* *Okland*'dan hareket eden trenle cumartesi saat dokuzda *Şikago*'ya geldi. Çanta için yine endişeye düşüyor; seyahatini şarka doğru devam ettirmeyi makul buluyor. *La Sal* strit garından *Neu York*'a hareket ediyor. Müfettiş *Düf*'ü tam zamanında yakalıyor, evvelce *Paris*'te tanışıklıkları için, tanımakta zahmet çekmiyor. *Düf*'e, aynı trenden inmiş ve *Kaliforniya*'ya dönüyor hissini veriyor. Bu şekilde kendisinden kim şüphe edebilir?

«Düşüncem yalnız bir noktada duruyordu: Acaba çantayı *Sir Frederik* mi bizzat bırakmıştı? Bu sabah gidip *Peter Li* ile konuştum; katledilmeden bir gün evvel kendisinin bırakmış olduğunu işitince sevinçten çıldırıyordum. Demek son yaptığı hareket yani klüp salnamesini yere düşürmekle, nazarlarımızı oraya celbediyordu. Ne zeki adammış! Çantayı elimde evirdim, çevirdim, üzeri tozlu idi. İçinde bize lâzım evrak olduğunu bildiğim halde, büsbütün kanaat getirmek için, bir tuzak kurdum. Müfettiş *Flaneri*'ye katili, koltuğunun altında çanta bulunduğu halde göstermek istedim.

«Klübü memnuniyetle terkettim; bu esrar perdesinin bir ucunu artık kaldırıyorduk. Bu sıralarda *Dürand*'ın ne ile meşgul olduğunu tahkik edemedim. Yalnız karısını bulmamıza şiddetle muarızdı, bunu hissettim. *Sir Frederik*'in telgrafı üzerine bu şehire gelmesi, tamamiyle yanlıştır. *Sir Frederik*'in kendisine ihtiyacı yoktu. Amcası vasıtasile *Sir Frederik*'in, *Ev Dürand*'ı nerede ise bulacağını anladı, bazı meşgul sebepten dolayı hafiyenin projelerini altüst etmeği ahdedti. İşte o esnarlarda *San Fransisko*'ya geliyor, *Sir Frederik*'in adresini öğreniyor, faaliyete geçmek için fırsat kolluyor. Hafiyeyi susturmak için iki çareye baş vurmak lâzım: Dosyayı yok edip, *Sir Frederik*'i de öldürmek. Evvelâ dosyadan başlıyor; ziyafet gecesi kimseye görünmeden, büroya giriyor. Aşağıda patırtı olduğunu haber alan *Sir Frederik*, kadife terlikleri ayağına geçiriyor ve silâhsız aşağıya iniyor. *Dürand* bu vaziyetten bilis-tifade üzerine bir el tabanca sıkıyor. Fakat vazifesi henüz tamamlanmadığı için süratle evrakı aramağa başlıyor, lakin ortarlarda bir şey bulamıyor. O esnada karton marka eline geçiyor, klübe derhal gitmeği her ne kadar arzu ediyorsa da cesaret edemiyor. İşte o vakit trene binip kaçıyor. *Şikago*'da talih kendisine yardım ettiği için tekrar dönüyor.

(Arkası var)

Her akşam
bir hikâye

Nerede görmüş?

İzmirin en meşhur kibar ailelerinden birinin son evlâdı olan Hüseyin Azmi dünyada yalnız iki şey yapmasını bilirdi: Kadınlara kur etmek, güzel alafranga piyanola çalmak!

Günün birinde bütün servetinin yerinde yeller estiğini gördü. Yirmi sekiz yaşında idi. Ne yaptığı- nı düşündü. Zengin bir kız bulup evlenmek? Tanıdıklarını gözden geçirdi. Hiç birisini beğenmedi. Ya çalışmak yahut dünyaya veda etmekten başka yapacak bir şey görünmüyordu. Dünyadan gitmeyi hiç aklına bile getirmedi. O halde çalışacaktı. Fakat nasıl? Çok kirli olduğu için, İzmirde duramadı, İstanbul'a geldi. Bu koca şehirde onu kim tanırdı? En ufak bir hizmet bile olsa kabul edebilirdi.

Hüseyin Azmi İstanbul'da öte- ye beriyе baş vurdu. Kimseyi tanı- mıyordu. Avrupada tahsili yoktu. Bir lise şehadetnamesinden bile mahrumdu. Şu halde nasıl iş bulabilirdi?

Bir gün gazetede bir ilân oku- du. Zengin bir aile için bir kâhya aranıyordu. Bunu kabulden başka bir çare yoktu. İzmirin zavallı mi- rasyedisine buna razı oldu, fakat bakalım kendisini beğenecekler miydi?

Gösteriş güzeldi, çok sevimliy- di. Üstü başı henüz zenginlik za- manından kalma temiz esvaplarla pek zarif görünüyordu. Kâhyalık- la işe yerleşti.

İstanbulun en iyi terzilerine is- marlıyarak getirtmiş olduğu es- vaplarla evin içinde kâhyalık et- meğe başladı. Bu adetâ hizmetçi- lik gibi bir işti. O güzel kıyafetile kapı açıyor, sabahleyin beyefen- dinin kahvaltısını götürüyor, salo- nu düzeltiyordu.

Bir gün, salonda bibeloları tan- zim ederken içeriki salonda kü- çük hanımın Şopen'den bir parçayı piyanoda fena çaldığını duydu. Dayanamadı. İçeriki odaya girdi.

— Küçük hanımefendi, dedi, parmaklarınızı biraz dik tutuyor- sunuz. Azacık daha yumuşaklık ve sürat ister. Hocanız iyi değil galiba.

Bu sözlere hem küçük hanım, hem annesi şaşılar. Genç kız canı sıkılmış bir halde:

— Sen daha iyi biliyorsan gel çal bakayım!

Diye eğlendi.

Hüseyin Azmi mağrurane pi- yanonun başına geçti. Ezber bil- diği havayı çaldı. Genç kız ile an- nesi hayretler içinde kalmışlardı.

Bir ziyafet gecesi iş patlak ver- di. Küçük hanım o gece gayet şık bir tuvalet giymişti. Hüseyin Azmi- nin yanından geçerken:

— Hüseyin, dedi, saçlarını iyi olmuş mu?

— Pek güzel, hanımefendi.

— Nebileden güzel olacak mı- yım?

— Şüphesiz, hanımefendi...

Davetliler salonları dolduru- yorlardı. Azmi de iki kadın hiz- metçiye yardım ederek dolaşıyor, davetlilere ikrama uğraşıyordu. Birdenbire bir ses haykırdı:

— Azmi!

— Behire!

— Ne yapıyorsun, burada? Bu ne hal?

— Şey... alay ediyorum.

— Nasıl alay bu?

Azmi şaşırdı. Kıpırmızı ke- sildi.

— Yavaş söyle, yarın anlatırım.

Behire hanım Azminin ailesi- nin en yakın dostlarının kızı idi. Azmiyi ta çocukluğundan tanıyor- du. Beraber oynamışlardı.

— Yarın filân bilmem, çabuk izah et! diye hızlı sesle söyleni- yordu.

Etraftan merak edenler birik- tiler.

Ev sahipleri koştular. Küçük hanım soruyordu:

— Ne oldun, Behire? Ne var?

— Bu efendiden izahat istiyor- um.

— Bir münasebetsizlik mi etti?

— Bilâkis. Kim olduğunu sen bi- liyor musun?

— Tabii, değil mi? Bizim kâh- ya...

— Yanlışın var. Bak onu ben sana takdim edeyim:

İzmir eşrafından İncirzadeler ailesinin en son varisi Hüseyin Az- mi beyefendi...

Azminin kolları iki yanına düş- tü. Elindeki tepsi şangır şangır ye- re serildi.

Bu hadise İstanbul içinde bü- yük bir dedikoduya meydan ver- di. Herkes Azminin bir aşk ma- cerası geçirmek için kıyafetini değiştirerek oraya hizmetçi namı altında sokulmuş olduğunu fısıl- diyordu.

Hüseyin Azmi artık Behirenin evine gelmişti, orada oturuyordu. Behireye hakikati anlattı. Ailesi işe alâkadar oldular. Ona şirket- lerin birinde bir kâtiplik buldular. Yani akşama kadar bomboş otu- rup aylık alacak bir iş temin et- tiler.

Kâhyalıkta çıkan rezalet Hüse- yin Azmi için güzel bir reklâm vü- cuda getirdi. Gördüğü himayenin de tesirile pek çabuk terakki etti. Bazı küçük şirketlere onu idare meclisi âzası yaptılar. Buralarda hiç ağzını açmadan, sesini çıkarmadan oturduğu için onu pek çok şey biliyor zannettiler.

Artık Şişlinin, Ayaspaşa ve Maçkanın bütün salonlarına girip çıkıyor, doya doya flört imkânını buluyordu. Fakat bütün bu mu- vaffakiyetlerine rağmen onda es- ki neşe kalmamıştı. Bir gün Behi- re sordu:

— Kuzum Azmi, sana ne oldu? Seni pek düşünceli görüyorum.

— Aşıkım, iki gözüm.

— Kime? İnşallah bana de- ğildir.

— Merak etme. Bizim küçük hanıma... Haniya biliyorsun!

O akşamdan sonra Azmi eski küçük hanımını hiç görmemişti. Babası çıkan dedikodulardan fe- na halde hiddetlenmişti.

Fakat Azmi bir gün dayanama- dı. Gidip eski efendisini görmek istedi. Yeni usak onu küçük salo- na aldı. Burada hiç bir şey değiş- memiştir. Her şey yerli yerinde du- ruyordu.

Beyefendi geldi, Azmiyi görün- ce suratı astı. Azmi yutkunarak söze başladı:

— Kendimi affettirmeğe gel- dim efendim...

— Zahmet etmişsiniz.

— Beni dinleyiniz, beyefendi.

Ben kerimeniz hanımefendiyi se- viyorum. Evinize hizmetçi olarak gelmemin sebebi de bu idi.

— Herkesten sitayişinizi işiti- yorum. Hissiyatınız ciddi ise, yap- mış olduğunuz çocukluğu mazur görebilirim.

Küçük hanıma ve annesine işi haber verdiler. Büyük hanım razı

Radyo

13 Mart salı

İstanbul: 18 - 19 Plâk neşriyatı, 19 - 19,30 Mesut Cemil bey tarafından çocuklara masal, Ajans haberleri, 19,30 - 21 Türk musiki neşriyatı (Ef- talya Sadi H. Sadi B. Refik B.), 21 - 21,30 Ajans haberleri ve borsa, 21,30 - 22,30 Radyo orkestrası.

Ankara: 12,30 - 13,30 Ankara palastan nakil, 18 - 18,40 Orkestra: Beethoven Ouverture Prometheus, De- bussy Prelude L'apres midi dun Fa, Debussy Petite suite, 18,40 - 20 Ala- turka saz, 20 Ajans haberleri.

Varşova (1414 m.) — 17,55 So- list konseri, 19,20 piyano ile sonatlar, 20,25 aktüalite, 20,40 spor ve saire, 21,05 «Kadın düşmanı» isimli Eyslerin üç perdelik operet temsili, 23,30 dans musikisi, 24,05 dans musikisi.

Budapeşte (550,5 m.) — 18,50 dans, 19,20 piyano konseri (Vladigerov bizzat kendi eserlerini çalacaktır), 20,30 Peste opera binasından naklen Mo- zartın «Figaronun düğünü» opera tem- sili, müteakiben sigan musikisi.

Viyana (507 m.) — 17,20 genç kızlara mahsus neşriyat, 17,40 ço- cuk mürebbiyelerine tavsiyeler, 18,20 Avusturyalı bestekârların eserlerinden parçalar, 19,10 göz nasıl iyi muha- faza edilir, 20 Popüler Avusturya ope- ralarından parçalar, 21,15 Paula Groz- ger kendi eserlerinden, 23 akşam ha- berleri, 23,45 dans plâkları.

14 Mart çarşamba

İstanbul 18 - 18,30 Plâk neşriyatı, 18,30 - 19 Fransızca ders, 19 - 19,30 Monolog Muammer bey tarafından, Ajans haberleri, 19,30 - 21,20 Türk musiki neşriyatı (Ekrem B. Ruşen B. Cevdet B. kemani Cevdet B. Şeref B. Semih H. Vecihe H. Servet H.), (Şehir tiyatrosu verilirse yalnız ajans haberleri ve plâk), 21,20 - 21,30 Ajans ve borsa haberleri, 21,30 - 22,30 Necip Yakup bey orkestrası tarafın- dan muhtelif eserler.

Ankara: 12,30 - 13,30 Ankara Pa- lastan nakil, 18 - 18,40 Orkestra, re- fakatide keman konseri, 18,40 - 19,15 Dans musikisi, 19,15 - 20 Gramofon, 20 Ajans haberleri.

Varşova (1414 m.) 17,55 Popüler Polonya musikisi, 19,20 hafif musiki, 21,05 klâsik konser, 22,05 Vilna'dan nakil, 23 plâk (salon musikisi), 24,05 dans musikisi.

Budapeşte (550,5 m.) 18 keman konseri, 21 güzel sanatlar akşamı, 22,45 haberler, 23 tagannili çigan musikisi.

Viyana (705 m.) — 18,20 tagan- nili konser, 20 eski ve yeni dans par- çaları, 22,30 şarkılar ve hafif havalar, 23 akşam haberleri, 23,15 orkestra.

Bükreş (364 m.) — 19,20 orkestra, 21 madam Aurelie Cionco Pipoş tara- fından piyano konseri, 22 Serban Tas- sian tarafından şarkılar, 22,20 keman konseri, 22,45 haberler, 24 Cina lo- kantasından: Hafif musiki.

AKŞAM

Abone Ücretleri

Türkiye Enebi

SENELİK 1400 kuruş 2700 kuruş
6 AYLIK 750 » 1450 »
3 AYLIK 400 » 800 »
1 AYLIK 150 » —

Abone ücretleri doğrudan doğruya AKŞAM idaresi namına gönderilmelidir. Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lazımdır.

Zilkade: 26 — Ruzukasım: 126

S. İsmek Güneş Ögüt İkiiki Akşam Yatırı
E 10,24 12,3 6,11 9,29 12 1,30
Va. 4,37 6,16 12,24 15,42 18,13 19,42

İdarehane: Babıâli civarı

Acemiusluk Sk.

13 No.

oldu. Küçük hanım sevincinden uçuyordu.

Genç kızın içinde bir merak uyanmıştı:

— Söyle bana, dedi. Beni nere- de görmüş to böyle sevmiştin?

Hüseyin Azmi şaşırdı. Düşün- meğe vakit yoktu. Ağzına gelen bir şeyi attı:

— Ambasadörde görmüştüm!

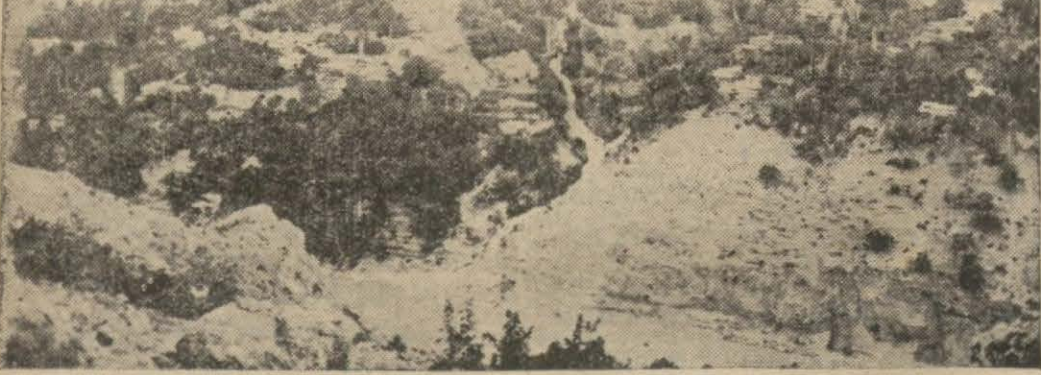
Evlendiler, İstanbulun en şık bir düğünü yapıldı. Karı koca son de- rece mesut görünüyordular. Fakat güzel gelinin zihnindeki merak hâlâ devam ediyordu. Çünkü öm- ründe Ambasadöre ayak atmış değildi. O halde Azmi kendisini acaba nerede görmüş to sevmişti?

Hikâyecî

Kemaliye mektupları

Kemaliye kazasında imar faaliyeti başladı

Müntazam yeni teşkilât yapıldı, köy odaları kuruldu ilk tahsil mecburiyeti ve yol seferberliği tatbik ediliyor

Kemaliyenin Fırat nehrinin karşı sahilinden görüldüğü ve faal kaymakamı Abdullah Şükrü bey

Kemaliye 10 (Hususî) — Genç ve faal kaymakamımız Abdullah Şükrü bey Hükümet dairelerinin daha faydalı bir surette çalışmalarını temin etmiştir. Kaymakamımızın gayretile elektrik tesisatı, fennî mezbaha, kasabanın karşısındaki çıplak dağda bademlik ve koruluğu yapılmasına başlanmış ve kasabada resmî elbiseli 12 mevcutlu müntazam bir bekçi teşkilâtı meydana getirilmiştir.

İlk tahsil kanunu mektebi olan mahallât ve köylerde ehemmiyetle tatbik edilmekle beraber kasaba mektebinden 35 fakir talebeye yerli maldan elbise ve ayakkabı yaptırılmıştır.

Her köye posta kutuları konulmak suretile köylü vatandaşlarımızın mektuplarını müntazam almaları temin edilmiş ve Türkçe olmanın mahallât ve köy isimlerinin öz türkçeye çevrilmesine başlanmış ve her köyde köy odaları tesis olunmuştur.

Kaza üç muntakaya ayrılarak her tarafta yirmi gün müddetli yol seferberliği ilân edilmiştir. Her muntaka dahilinde seferberliğin başladığı günlerde evvelce hazırlanmış olan plân dairesinde mecburî çalışma başlayacak ve pek yakın bir zamanda köylü vatandaşlarımızın kasabaya ve birbirlerine kolaylıkla gidip gel-

meleri temin olunacaktır.

Belediyenin on bin lira sarfile yaptırdığı bina, hükümet konağı ittihaaz edilerek devlet daireleri bir çatı altına toplatılmıştır. Cumhuriyet halk fırkasının da büyük fedakârlıklarla on sekiz bin liraya meydana getirdiği binanın bir kısmı ziraat bankası ve askerlik şubesi ile dispansere icara verilmiştir. Bir kısmında da fırka oturmakta ve gerek belediye ve gerekse fırkanın bu binalardan dolayı girdikleri borçlar kiralardan kolaylıkla ödenmektedir.

Kemaliyede sanayi sahasında da büyük bir canlılık vardır: Bilhassa İstanbuldaki yerli mallar sergisinde yerli ve ecnebi ziyaretçilerin nazarı takdir ve rahbetini celbeden Kemaliye halıcılığı günden güne inkişaf etmekte ve tezgâhlar çoğaltılmaktadır.

Bereketli yağmur

Ödemiş 11 (Hususî) — Havaların soğuk ve kurak gitmesinden küçük Menderes havzası arazisinin yağmura ihtiyacı vardı. Üç günden beri nafi yağmurlar devam etmektedir. Soğuk ve kuraklıktan bir türlü neşvünüme bulamayan hububat ve zeriyaat birden bire neşvünümaya başlamış, çiftçinin yüzünü güldürmüştür.

Londra hayvanat bahçesinde büyük cins köpekler vardır. Bunlar epice ağır yükleri çekebiliyorlar. Her sabah bahçenin temizliğine bu köpekler yardım etmekte, toplanan çöpleri ve saireyi küçük arabalar içinde taşımaktadırlar.

YENİ NESRİYAT

Anadoluda eski çocuk oyunları

Konservatuar müdürü Demirel oğlu Yusuf Ziya beyindir. Yıllardan beri Anadoluda yapmakta olduğu (folklor) araştırmalarında toplamış ve yazmıştır.

İstanbul asliye mahkemesi birinci hukuk dairesinden:

Avukat Karabet Baruni efendi tarafından Vahe Uncıyan efendi aleyhine ikame olunan ücreti vekâletten mütevellit 1600 lira alacak davasının cari tahkikatında ikametgâhi hazırlanmış meçhuliyeti anlaşılan mumaileyh Vahe Uncıyan efendi namına tastir kılınan davetiyenin H. U. M. K. şun 141 inci maddesi mucibince ilânen tebliğine ve emri tahkikatın da 10-4-934 tarihine müsadif salı günü saat on üç buçuğa talikine karar verildiğinden mumaileyh yevm ve vakti mezkûrde mahkemeye gelmediği veya bir vekil göndermediği takdirde hakında giyaben tahkikata devam olunacağı davetiyenin tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (14357)

Asliye mahkemeleri ikinci yenileme bürosundan:

İstanbul muhakemat müdiriyeti vekili avukat Fuat Sedat B. tarafından Mecidiye köyü mevkiinde Osmaniye sokağında şerbetçi İsmail ağa hemşiresi Fatma H. aleyhine açtığı menî müdahale davasının yenilenmesi esnasında: Müddeaaaleyhin ikametgâhi halen meçhul bulunduğundan ilânen tebliğat icrasına karar verilmiş olduğundan tetkikatın icra kılınacağı 29-4-934 tarihine müsadif pazar günü saat 14 te büroda hazır bulunması tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (14352)

Dr. A. KUTİEL

Karaköy'de Topçular caddesi No. 33 (18852)

ARSEN LÜPEN

Harikulâde maceralarının

2 cildi

intişar etmiştir.

Cilt 1

Forma 1-23 = 115 kuruş

Cilt 2

Forma 23-46 = 115 kuruş

Taşra için:

115 kuruşluk pul göndermek kâfidir; Ayrıca posta ücreti alınmaz

AKŞAM KİTAPHANESİ

121, Ankara caddesi - İstanbul

İstanbul asliye mahkemesi 6 nci hukuk dairesinden:

Akşam gazetesi ser müretibi Osman beyin vekili avukat hafız Ahmet Refik bey tarafından beyazıt Mithatpaşa caddesi İsmail bey apartmanı ittisalinde 17 No. da kırtasiyecî Hasan beyin hanesinde mukime Anika namı diğer Macide H. aleyhine açılan boşanma davasının icra kılınan muhakemesinde ikametgâhının meçhuliyeti hasebile ilânen vakli tebliğata rağmen mahkemeye gelmediği gibi vekil dahl göndermemiş olduğu anlaşıl原因 bittalep giyabında mahkemeye mübaşeret tahkikat zabıtnamesi kiraat ve davacı isticvap ve işbu muameleden bahisle giyap kararının on beş gün müddetle ilânen tebliği karargir olmuş olduğundan tarihi ilândan itibaren beş gün içinde itiraz etmediği ve tahkikat günü olan 8/4/934 pazar günü saat 13,30 da İstanbul asliye mahkemesi altıncı hukuk dairesinde tahkikat hakimi huzurunda hazır bulunmadığı takdirde giyabında tahkikatın ikmal kılınacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

Beykoz sulh hâkimliğinden:

İstanbul posthanesinde 8/3/934 tarihinde verilip makamımıza gönderilen adresi bulunmayan Hami imzalı mektup sahibine cevap verilmek üzere sarılı adresinin makamımıza bildirilmesi tebliğ olunur.

Üç serserinin macerası

Amerika haydutlarını taklit etmek istemişler!

İkisi kaçtı, fakat biri yakalanarak müebbet küreğe mahkûm edildi

Paris ağırceza mahkemesi, Amerika haydutlarını taklit ederek bir şeker fabrikasının kasasını kırmağa ve soymağa teşebbüs eden üç serseriye muhakeme etmiştir.

Haydutlardan biri yakalanmış, diğer ikisi kaçmağa muvaffak olmuştur. Mevkuf haydut, arkadaşlarını ifşa etmemekte ısrar ettiğinden bunların hüviyetleri anlaşılamamıştır.

Yakalanan haydudun adı Jorj Lakomptur. Bu adam, diğer iki arkadaşile beraber, zabıta filmi gösteren bir sinemaya gitmiş, Amerika haydutlarının soymak istedikleri kasaları nasıl kirdiklerini, sonra otomobillerine binerek nasıl kaçtıklarını görmüş ve sinemadan aldığı dersi, diğer iki arkadaşile beraber tatbiki ve bir mağazayı soymağa karar vermiştir.

Üç kafadar, buna karar verdikten sonra girişecekleri işi en ufak teferrüatına kadar kararlaştırmışlar ve bu kararlarını fiil mevkine koymak için Paris hâli civarında kâin büyük bir şeker ticarethanesine ortaklar karardiktan ve bütün memurlar gittikten sonra kimseye sezdirmeden girmişler, doğrucu kasanın bulunduğu daireye gitmişlerdir.

Haydutlar, ellerindeki hırsız fennerleriyle ortalığı aydınlatıktan sonra mıskaplar ve maymuncuklarla kasayı açmağa teşebbüs etmişlerdir.

Fakat kasa kırmakta acemi oldukları cihetle, kasayı açmağa çalışırken çıkardıkları gürültü, üst katta uyuyan gece bekçisi Paquety uyandırmış, bekçi eline aldığı bir mum ile derhal aşağıya inerek gürültünün geldiği kasa odasına girmiştir.

Üç haydut, gece bekçisini elinde mumla eşikte görünce, derhal

işi bırakmışlardır. Bunlardan Lakomp, tabancasını çekerek bekçiyi tehdit etmiş, gerilemeğe başlamışlardır.

Haydutlardan ikisi avluya çıkınca, orada bıraktıkları ve başka bir yerden çalmış oldukları otomobile binmeğe lüzum görmeden karanlık sokaklara saparak kaçmışlardır. En arkada kalan Lakomp, harekete getirmek için otomobilin magnetosunu çevirirken, bekçi: «Hırsız var, katil var» diye ortalığı velleveye vermiş, bekçinin feryadını duyan komşular derhal sokağa fırlamışlardır.

Lakomp otomobile binerek avlının kapısından çıkacağı sırada bekçinin imdadına yetişen dört komşu ile karşı karşıya gelmiş ve bunlar tarafından takip edilmeğe başlanmıştır.

Haydut, yakalanacağını anlayınca, tabancasını çekerek kendisini kovalıyanlar üzerine boşaltmağa başlamış ve bunlardan üçünü yaralamıştır.

Fakat dördüncü komşu, otomobile yetişerek içine atlamış ve otomobil içinde haydutla boğuşmağa başlamıştır. Haydut, boğazına sarılan adamı sersemletmek için tabancasının kabzasile şiddetli darbeler indirdiği halde elinden bir türlü kırtulmağa muvaffak olamamış ve bu boğuşma esnasında, çenesinin altında yediği şiddetli bir yumruğun tesirile otomobilin içine baygın bir halde serilmiştir.

Silâh seslerini duyan polisler o sırada yetişmişler ve baygın haydudu kelepçeliyerek karakola götürmüşlerdir.

Haydut cürmü meşhut halinde yakalanmasına ve üç kişiyi yaralamasına rağmen cürmünü inkâr etmiştir. Maamafih mahkeme kendisini müebbet küreğe mahkûm etmiştir.

Dikkat

T A L K - YERLİ Mamulât (Talcum Purum Alba)

Cins itibariyle ecnebi mallarından daha yüksek

Muhterem Fabrikatörler: Zahmetsiz ve komisyonuz mal almak için doğrudan doğruya fabrikamıza müracaat ediniz.

TECRÜBE İÇİN NÜMUNE GÖNDERİLİR

Dikkat: Mahmız yıkarımız, gayet ince mikroskopik halledir.

Fabrika ve ocaklar: Adapazarı - Alağaç.

Adres: TÜRKOL Şirketi. Posta kutusu No, 37, Adapazarı.

İstanbul Liman Şirketinden:

Muhtelif Burgatada 20 ton halat alınacaktır. İstiyenlerin yerli ve ecnebi malı halatlar için 17 mart 1934 cumartesi gününe kadar umumî müdürlüğüne tekliflerini vermeleri lüzumu ilân olunur.

Umumî Müdürlük

Posta T.T. Binalar ve Levazım Müdürlüğünden:

Posta T.T. Fabrikası ihtiyacı için boru ve levha halinde 5000 kilo hurda kurşun alenî münakasa ile alınacaktır. Münakasa 24 Mart 934 tarihine müsadif cumartesi günü saat 14 de icra olunacağından talip olanların şartnameyi öğrenmek için her gün ve münakasa gününde % 7,5 nisbetinde muvakkat teminatları ile birlikte Beyoğlu posthanesinin üçüncü katında Levazım Mübayaat Komisyonuna müracaatları. (922)

Sinop Belediye Riyasetinden:

Münakasasına talip zühur etmeyen 26377 lira bedeli keşifli Sinop şehri elektrik tesisatı eski şerait dairesinde pazarlık suretile verileceğinden talip olanların teminatı muvakkata akçeleriyle 21/3/934 akşamına kadar Sinop Belediye Encümenine müracaatları ilân olunur. (1104)

Deniz yolları**İŞLETMESİ**

Acenteleri: Karaköy - Köprübaşı
Tel. 42362 - Sirkeci Mühürdarzade
Han Tel: 22740

Trabzon yolu

ANKARA vapuru
13 Mart

Salı 20 de Galata rıhtımından kalkacak, gidiste Zonguldak, İnebolu, Sinop, Samsun, Fatsa, Giresun, Vakıfkebir, Trabzon Rize'ye, dönüşte bunlara ilâveten Sürmene, Ordu'ya uğrayacaktır. "1127,"

Ayvalık Yolu

Bandırma vapuru
14 Mart

Çarşamba 19 da Sirkeci Rıhtımından kalkacaktır. "1155,"

THE TURKISH AMERICAN
Shipping and Trading Co

Hayri - Araboğlu ve Şeriki
American Export Lines The
Export Steamship Corporation
NEW - YORK

Her on günde bir Newyork ile limanımız arasında muntazam posta:
Her ayın 10. ve 25. inci günleri Nev - York, 'dan hareket.

Yakında Nev - York'dan gelecek vapurlar.

Exilone vapuru 22 Marta doğru
Executive vapuru 14 Nisana doğru

Yakında Nev - York, Fladelfiya ve Boston'a için yolcu ve eşyayı ticariye olarak hareket edecek vapurlar.

Exlubitor vapuru 12 Marta doğru

Exilone vapuru 26 Marta doğru

Kumpanya, müşterilerinin menafiline daha iyi hizmet ve fevkalâde seri postalar taktım emelile İskenderiye veya Marsilyada aktarma suretile ve doğru konşimento ile Newyork için mezkûr limanlardan muayyen tarihlerde hareket eden ekspres ve lüks vapurlarına yolcu ve eşyayı ticariye kabul edecektir.

Bu vapurlar Amerikanın dahili ve bütün vilâyetleri ile Kanada, Golf, Meksika ve Los Angeles ile San Fransisko Seattle vesaire bütün limanlar için doğru Konşimento ile eşyayı ticariye kabul edder,

Fazla tafsilât için Galada'da 6 nci Yakış (Eski Arapyan) hanında 4 üncü katta Hayri - Araboğlu ve Şeriki müracaat. Tel. 4.4957-8-923 (18861)

Limanimızdan hareket edecek vapurlar

CELIO vapuru 14 mart çarşamba (Pire, Napoli, Marsilya ve Cenova) ya
ASSIRIA vapuru 14 mart çarşamba (Köstence, Varna ve Burgaz)

BULGARIA vapuru 14 mart çarşamba (Burgaz, Varna, Köstence, Sulina, Kalas ve İbraile)ye

TEVERE vapuru 15 mart perşembe sabah tam 10 da (Lloyd Ekspres) olarak (Pire, Brendizi, Venedik ve Trieste)ye.

ASSIRIA vapuru 18 mart Pazar (Midilli, İzmir, Pire, Patras, Brendizi, Venedik ve Trieste)ye

Şimali, Cenubi ve merkezi Amerika ile Avusturalya, Yeni Zeland ve Aksayr çark için doğru bilet verir. «ITALIA» vapur kumpanyasının lüks vapurları muhtelit servisi.

Her nevi tafsilât için Galatada Merkez Rıhtım hanında kâin (Lloyd Triestino) ser acentasına. Telefon 44870 veya Galatasarayında sabık Selânik bonmarçası binasındaki yazıhanelerine telefon: 42490 (18767)

İhtikârla mücadele

Başladı Beyazıtta Elektrik şirketinin karşı köşesindeki

İKTİSAT AİLE MUTBAHI

ve lokantasına giderseniz yemeklerin nefaset ve ucuzluğu sizi hayrette bırakır. Perakende çorbalar umumiyetle

5 Kr.

Sebzeler etli 7,5 "

Pilav ve makarna 7,5 "

Tayuk ve etler 12,5 "

Evlere aboneler et, sebze yahut pilav iki kap sabah akşam 10 lira yine et, sebze pilav üç kap 14 liradır. Nüfus miktarı artıkça tenzilât yapılır. (14351)

Ağrıları ve soğuk algınlığını geçirecek bir ilaç isterken, daima bu sözleri hatırlayınız: Alacağınız mal, hakiki olmalı.

İsrarla

ASPIRİN isteyiniz!

2 ve 20 komprimelik ambalajlarda bulunur.

Ambalajlarda ve komprimelerin üzerinde markasının mutlaka bulunmasına dikkat ediniz!

VAPURCULUK

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

İstanbul Acentalığı

Liman han, Telefon: 22925

Mudanya Yolu

Her Pazar, Salı, Perşembe, Cuma

günleri saat 9,30 da Tophane

rıhtımından **BARTIN** vapuru

kalkar. Gidiş ve dönüşte mutat

iskelelere uğrar.

Kadıköy ikinci sulh hukuk makemesinden: Kadıköy Moda caddesi 118 numaralı apartımanda birinci dairede mukim Cengiz Yılmaz çocuğun peder ve validesinin vefat etmiş olduğu anlaşıldığından kanunu medenin 854, 861, 864 ve 375 nci maddelerine tevfi kan medeni haklarını istimalinde kendisini temsil ve şahsına takayyut ve hukuk ve menafini muhafaza etmek üzere mezkûr apartımanda mukime hemşiresi Talât hanım vasi tayin edilmiş olduğundan alâkadarının keyfiyeti tayine tarihli itiladan itibaren on gün zarfında itiraz edebileceği ilân olunur.

Zayı — Karaköy seyrüseferinden aldığım 8209 numaralı ehliyetnamemi kaybettim. Yenisini alacağım dan eskisinin hükmü yoktur. Ali

Uskûdar Mıntakası Tahsil Müdürlüğünden :

Reşit Ayaz Beyin vergiye olan bakiye borcundan dolayı Beykoz parkı derununda tahtı hacze alınan 45 beygir kuvvetinde bir adet gaz motörü 150 volt G,E,A markalı cereyanı daimi dinamo ve tevzi baplısu 31/3/934 tarihine müsadif Cumartesi günü aleni müzayede ile satılacağından talip olanlarla ve bu hususta malûmat almak isteyenlerin Beykoz Maliye Şubesi Tahsil Baş Memurluğuna müracaatları ilân olunur. (1153)

Tayyare Piyango müdürlüğünden:

- 30.000 Lira kazanan 20.101 numaralı biletin üç parçası İstanbulda birer parçası Ankara, İzmir, Tercan, Urfa, Denizlide satılmış iki parçası satılmamıştır.
- 10.000 Lira kazanan 2.906 numaralı biletin beş parçası İstanbulda birer parçası Bursa, Menemen ve Karsta satılmış iki parçası satılmamıştır.
- 4.000 Lira kazanan 11.759 numaralı biletin 1/2 lik bir parçası İstanbulda birer parçası Ankara ve Bursada satılmış bir parçası Adanada satılmıyarak iade edilmiş iki parçası satılmamıştır.
- 3.000 Lira kazanan 4.744 numaralı biletin beş parçası İstanbulda birer parçası Bursa, Hendek ve İzmirde satılmış iki parçası satılmamıştır.

Diyanbekir Belediye Reisliğinden:

Diyanbekir şehri su tesisatı için kapalı zarf usulile münakasaya konulan on beş milimlik "Dört yüz", yirmi beş milimlik "yüz", otuz milimlik "yüz", adet ki ceman altı yüz adet su saatinin ihale günü olan 1/3/934 perşembe günü gelen teklif mektubu muhteviyatı encümenimizce muvafık ve mutedil görülmediğinden nizamname ahkâmına tevfi kan mezkûr saatlerin aynı şerait dahilinde 1/3/934 tarihinden itibaren otuz bir gün müddetle pazarlıkla ihalesi tekarur etmiştir. Taliplerin 31/3/934 cumartesi günü saat on ikiye kadar Diyanbekir Belediye Encümenine müracaatları ilân olunur. "1109,"

İstanbul Millî Emlâk Müdürlüğünden :

Yeni postane caddesinde Kısantoplu hanının 18 numaralı odasında mevcut Tuhafiye eşyası ve Deriler 21/3/934 Çarşamba günü saat 14 de mahallinde açık arttırma usulile perakende satılacaktır. İsteklilerin mahallinde müteşekkil komisyona müracaatları. (M) "936,"

Akay Müdüriyetinden:

Yalovada yapılacak otel proje müsabakasına iştirâk etmiş olan Mimarlardan T. rumuzlu projenin sahibi birinciliği ve zümrüt rumuzlu projenin sahibi de ikinciliği kazanmışlardır. Mezkûr proje sahiplerinin ve müsabakaya iştirâk etmiş olan diğer mimar beylerinde projelerini almak üzere İdaremize müracaatları ilân olunur. (1167)

ESKİŞEHİR BANKASI TÜRK ANONİM ŞİRKETİNDEN:

Eskişehir Bankası Türk Anonim Şirketi hissedarlarının senelik alelâde umumî iktimai (31 Mart 1934) Cumartesi günü saat on dörtte Eskişehir'de Banka binasında yapılacaktır.

Nizamnamemizin (61) inci maddesi mucibince en az elli hisseye sahip hissedarların aşağıdaki ruznamenin müzakeresinde hazır bulunmak üzere iktimadan bir hafta evveline kadar Banka merkezinden duhuliyeye kartlarını almaları ve iktimada bulunamayacak hissedarların nizamnamenin (66) inci maddesi mucibince diğer hissedarlardan kimi vekil tayin edeceklerini bildirmeleri ilân olunur.

Not: Elli hisse bir rey olup bir hissedarın ondan fazla reyi yoktur.

RUZNAMEİ MUZAKERAT:

- 1 — İdare Meclisi ve Mürakıp raporlarının okunması.
- 2 — 1933 senesi bilânço ve hesaplarının tastikile Meclisi idarenin ibrası.
- 3 — 1933 senesi temettü hisselerinin tevzii.
- 4 — Nizamnamenin (34) üncü maddesi mucibince Meclisi idare azalarının nisfının yeniden intihabile hakkı huzurlarının tayini.
- 5 — 1934 senesi için mürakıp tayin ve ücretinin takdiri.
- 6 — Meclisi idare azalarına Banka ile muamele yapmalarına mezuniyet verilmesi.

İdare meclisi

Eskişehir Bankası Türk Anonim Şirketinden:

Eskişehir Bankası Türk Anonim Şirketi hissedarlar umumî heyeti fevkalâde olarak (31 Mart 1934) cumartesi günü saat on beşte Eskişehir'de Banka binasında iktima edecektir. Nizamnamenin (65) inci maddesi mucibince bu iktimada bir hissesi olan hissedarında rey ita etmeğe hakkı vardır. Birden ziyade hissesi olan eşhasın reyleri hisseleri nisbetinde mütesaviyen tezyüt eder. Hissedarların iktimada hazır bulunmak üzere bir hafta evveline kadar Banka Merkezinden duhuliyeye kartlarını almaları ilân olunur.

RÜZNAMEYİ MÜZAKERAT

- 1 — Aşağıda gösterildiği üzere nizamnamenin 21, 25, 40, 47 ve 86 nci maddelerinin tadili.

Madde 21 — Eski şekli: Nama muharrer senedatı muvakkate (hisse senedatı) şirketin muvafakatı olmaksızın ciro veya beyanname ile ahire devr ve ferağ olunabilir. Ancak bu ferağın Şirket ve üçüncü şahıslar hakkında muteber olması için Şirketçe defteri mahsusuna kaydedilmesi lazımdır. Muamelei kaydiye senedi alanın hisse senedini veya devr ve ferağı natik beyannamayı ibraz etmesi üzerine icra olunur. Şirket ciroların devr ve ferağ beyannamelerinin sıhatlerini tahkika mecbur değildir.

(Maddenin yeni şekli): Name muharrer hisse senedatının ahire devr ve ferağ hibe ve intikali caiz ise de evvel emirde keyfiyetin Şirket Meclisi İdaresince tetkik ve kabulü ve Şirket defterine kayıt ve tescili lazımdır. Muamelei tetkikiye ve kaydiye devr ve ferağı natik beyanname verilmesiyle icra olunur. Şirket ciroların devr ve ferağ beyannamelerinin sıhatlerini tahkika mecbur değildir.

Madde 25 — Eski şekli: Heyeti umumiye kararlarile temettüatı safiyeden veya fevkalâde ihtiyat akçasından ayrılacak bir miktar akça ile bir kısım hisse senedatının tedricen itfası caizdir. Bu taktirde hisse senedi iptal edilen hissedarlara birer intifa (Zoisans) senedi verilir. Bu senetlerin birinci hissesi temettüden istifade hakları yoktur. Yalnız ikinci temettüatı iştirâk ederler. (Maddenin yeni şekli): Heyeti umumiye kararlarile temettüatı safiyeden veya fevkalâde ihtiyat akçasından ayrılacak bir miktar meblâğ ile hisse senetlerinin tedricen mübaya ve itfası caizdir.

Madde 40 — İşbu maddenin dördüncü fıkrası olan: Gerek kanunla ve gerek işbu esas mukavelename ile sarahaten menedilmeyen ve heyeti umumiyenin müsaadei mukaddemesine iktiran etmiş olan tasarrufu emlâke mütevellit muamelâtı dahi ifaya mezdur.

(İŞBU FIKRANIN YENİ ŞEKLİ): Gerek kanunla ve gerek işbu esas mukavelename ile sarahaten menedilmeyen tasarrufu emlâke müteallik muamelâtı dahi Meclisi idare ifaye mezdur.

Madde 47 — ESKİ ŞEKLİ: Meclisi İdare şirket hesabına hisse senedatını iştirâ veya işbu senedatı rehin mukabilinde kabul ederek para ikraz veya avans ita edemez. Şu kadar ki temettüattan tefrik olunan meblâğ mukabilinde bedelleri tamamen tediye olunan hisse senedatının iştirâsı için heyeti umumiye Meclisi İdareye salâhiyet verebilir.

(YENİ ŞEKLİ): Meclisi idare şirket hesabına hisse senedatı iştirâ veya işbu senedatı rehin mukabilinde kabul ederek para ikraz ve avans ita edemez. Ancak Banka matlubunu temin ve tahsil etmek için piyasa fiatile hisse senedatını (25) inci maddeye tevfi kan satın alacağı gibi kolaylıkla nakte tahvil edilecek imtiyazlı şirketler hisse senedatını hazine bonolarını istikrazı dahil tahsilât ve Bankalar hisse senedatını menkul ve gayri menkul emvali dahi rehin ve ipotek olarak kabul ve icabında teferrü ve iştirâ ve bunları ahire devir ve ferağ ve istipdal edebilir.

Madde 86 — ESKİ ŞEKLİ: Temettüatı seneviyenin hissedarına hangi tarihlerde ve hangi vasıtalarla ve ne şekilde tesviye olunacağı Meclisi İdarenin teklifi üzerine heyeti umumiyece kararlaştırılır. İşbu esas mukavelename ahkâmına tevfi kan tevzi edilen temettüat istirdat edilemez.

(YENİ ŞEKLİ): Heyeti umumiyece kabul ve tasdik edilen bilânço'ya göre temettüatı seneviyenin hissedarına hangi tarihlerde ve hangi vasıtalarla ve ne şekilde tesviye olunacağı Meclisi İdarece kararlaştırılır. İşbu esas mukavelename ahkâmına tevfi kan tevzi edilen temettüat istirdat olunamaz.

İDARE MECLİSİ

Yaz geldi. Tahta kurusu, sinekler ve bütün haşarat uyanmadan yuvalarını behemehal

FIATLARDA MUTHİŞ TENZİLÂT VARDIR

FAYDA İLE TAHRİP EDİNİZ

250 gramlık kutu evvelce 45 Şimdi 30 kuruşa

500 gramlık kutu evvelce 75 Şimdi 50 kuruşa

Bir kiloluk kutu evvelce 125 Şimdi 80 kuruşa

Altı litrelik büyük tenekesile beraber 350 kuruş. Toptancılara tenzilat.

DOKTOR CEMS'in KORRİSİD NASIR İLÂCI

en eski nasırları bile pek kısa bir zamanda tamamen kökünden çıkarır. Merkez deposu: Kanzuk eczanesidir ve her eczanede bulunur. (14034)

SCHAUB RADIOLARI

Halk modeli 200 den 2000 metreye kadar olan istasyonları alır. **Fiatı 120 lira**

Bütün dünyaca tanınmış olan SCHAUB fabrikası, en müşkilpesent radio meraklılarını memnun etmek için

Bu sene

3 Yeni model

çıkarmıştır. Fiatlerinin ucuzluğuna rağmen verdikleri netice

Harikulâdedir

Radio almadan evvel bir defa da

SCHAUB

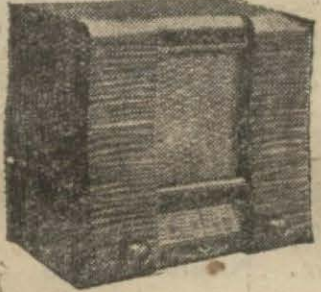
makinesini tecrübe ediniz bu makine ile dünyanın her bir tarafını dinliyebilirsiniz.

Tediyede kolaylık yapılır. Peşin tediyatta hususî iskonto vardır.

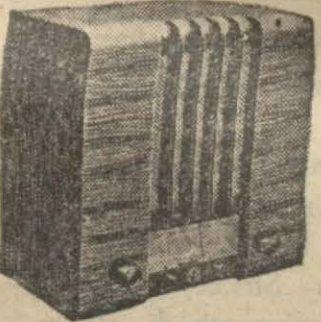
Satış yeri: Rikardo Levi

Sultanhamam Havuzlu han No. 9-11

Anadolunun mühim merkezlerinde acentası vardır.

Model Bally No. 2 18 den 2000 metreye kadar. **Fiatı 200 lira**

Model Weltsuper 34 18 den 2000 metreye kadar bütün istasyonları alır. İstasyonları ayırma hassası büyüktür. **Fiatı 330 lira**

Ankara Çimentoları

Türk Anonim Şirketinden:

Fabrikamız kimyahanesinde kimyager muavini olarak istihdam edilmek üzere 150 lira maaşla askerlikle alakası olmayan ve fabrikada ikamet edebilecek bir kimyagere ihtiyaç vardır. Toprak sanayii kimyagerleri tercih edilecektir. Taliplerin en geç 20 Mart 934 tarihine kadar tahriren veya bizzat yedlerinde bulunan vesaikin suretleriyle şirketimize müracaatları ilân olunur.

(1110)

ilân

Sümer Bank Umum Müdürlüğünden:

Kayseride kurulacak pamuklu mensucat fabrikası inşaatı kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur. Münakasaya bu gibi, aksamı esasiyesi beton arme büyük bina inşaatını muvaffakiyetle ikmal etmiş olduklarını ispat eden ve fenni ehliyetleri ve mali iktidarlari Bankaca sabit olan inşaat müesseseleri iştirak edebilecekler.

Münakasa 24 Mart 1934 tarihinde saat 15 te Ankara'da Sümer Bank Umum Müdürlüğünde yapılacaktır. Münakasa şartnamesine tevfi kan hazırlanacak tekliflerin bu tarihe kadar Umum Müdürlüğe tevdi edilmiş olması lazımdır.

Proje ve şartnameleri görmek isteyenlerin her gün saat 10 dan 12 ye kadar Ankara'da Evkaf apartmanında Bankamız Mensucat Şubesine müracaatları ve proje ve şartnamelerin 100 lira mukabilinde Bankamızdan tedarik edilebileceği ilân olunur.

(1044)

1934

Matbuat Almanacağı

Matbuat Cemiyeti tarafından tertip edilmiştir.

933 senesinde gerek memleketin içinde ve gerek haricte husule gelen mühim vak'alar ve hâdiseler, Vekiller heyeti, Meb'uslarımız, Vilâyet teşkilâtı, Gazeteler ve gazeteciler Almanığın başlıca münderecatını teşkil eder. Tanınmış muallimlerimizin günlük mevzularına dair kıymetli makalelerini de ihtiva eder. Kıymetli ve nadide resimleri muhtevi olan bu eserin tab'ına son derece ilna edilmiştir. **Fiatı 100 kuruştur.**

Satış yeri: **KANAAT KUTUPHANESİ**

TÜRKİYE ZİRAAT BANKASI

DARA BİRİKTİREN RAHAT-EDER

Öksürenlere: **KATRAN HAKKI EKREM**

(13854)

A R S E N

L Ü P E N

Altın Müselles

Devam ediyor

53 cü forma

Perşembe günü çıkıyor

KİNOPRİN Kaşeleri

Bütün Grip nöbetlerinin, baş ve diş ağrılarının yegâne devasıdır. Her eczahaneden arayınız. **13613**

Möble apartıman

Maçka'ya Narmanlı apartmanında beş odalı möble apartıman kiraya veriliyor. Kapiçiya sorunuz. **(14112)**

Sahibi: **Necmeddin Sadık**
Umumi neşriyat müdürü: **Enis Tahsin**
Akşam Matbaası

Ucuz Satılık Yatak Odası

Avrupa biçimden en iyi cins tahta DUKO boyası ile boyanmış.

Adres: Taksim-Taşkılla arkası Macar Marangoz atölyesi **(14294)**

VALDE

LOKANTA ve BİRAHANESİ
Eminönü Valde Han içinde No 17

13/3/934 Sah: İşkembe çorbası, tavuk dolması, tel kadayıf **K. 30**

Akşamları bol ve nefis mezelerle ucuz meşrubat

(14268)